

**MEMÒRIA DE
GESTIÓ**

2019

**Parc Natural del
Carrascal de la Font Roja**

**GENERALITAT
VALENCIANA**

parc **natural**
de la **font roja**

Parc Natural del Carrascal de la Font Roja

Centre de Visitants - Edifici Font Roja Natura

Adreça postal:

Oficina Comarcal - Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.
Avgda. Juan Gil-Albert, 54 - Baix
Alcoi (Alacant) 03801

Telf: 965 33 76 20

parque_fontroja@gva.es

<http://www.parquesnaturales.gva.es/fontroja>

PRESENTACIÓ

La present memòria recull l'activitat de gestió desenvolupada al Parc Natural de la Font Roja al llarg de l'exercici de 2019. Seguint la línia adoptada en els últims anys de progressiva implantació de criteris de gestió estratègica en la planificació i execució de les activitats de gestió del parc Natural, aquesta memòria presenta un format ja consolidat, a fi d'una major coherència amb la resta de documents sobre els quals s'estructura la programació, execució i avaluació de les tasques realitzades.

Es pretén, sobretot, crear un vincle directe entre l'estructura de la Memòria de Gestió i la del Pla de Gestió anual, de manera que es facilite l'avaluació del compliment de les actuacions programades en aquest últim, amb l'objectiu d'obtenir una millor avaluació de l'eficàcia del Pla de Gestió i implementar un procés de retroalimentació encaminat a l'optimització de les decisions de gestió i, amb això, a una utilització més eficient i racional dels recursos disponibles.

Durant l'exercici de 2019 s'han continuat desenvolupant actuacions de gestió, en el marc de les directrius estratègiques establides en els plans de gestió elaborats per al parc natural.

En aquest sentit, cal remarcar que les directrius estratègiques en matèria de gestió dels ecosistemes del parc van orientades bàsicament, tal com estableix la normativa d'ordenació d'aquest, a la consecució de masses vegetals en les quals predominen les planifòlies, especialment quercínees, accelerant la transició en aquelles masses mixtes en les quals existeixen exemplars de *Quercus* però el pi blanc (*P. halepensis*), està present i exerceix competència sobre aquelles. Amb això es pretenen aconseguir masses boscoses més pròximes a la vegetació potencial en la seua composició i estructura, així com una major resiliència ecològica enfront dels processos de canvi global en curs. Així a partir del mes d'octubre es torna a reprendre els treballs previstos de tractament de les masses boscoses del parc a fi de facilitar l'evolució cap a masses pures de planifolis, reduint la competència dels peus de pi blanc per mitjà d' aclarides selectives. En aquest sentit, s'ha procedit a l'eliminació de peus de pi blanc en les zones del Mas de Tetuan i l'entorn de l'àrea del Santuari de la Font Roja.

Un vessant addicional d'aquest tipus d'actuacions és la relacionada amb la prevenció d'incendis forestals en l'àmbit del parc. El canvi en la composició de les masses vegetals, reduint la presència d'espècies pirofítiques d'alta inflamabilitat i afavorint la cobertura d'espècies rebrotadores, disminueix la inflamabilitat de les masses forestals, reduint el risc d'ignició, afavorint l'extinció dels incendis i permetent una millor recolonització mitjançant rebrot dels peus cremats, evitant l'agressiva competència colonitzadora per llavor que exerceixen els pins i altres espècies piròfiles després d'incendi. En aquesta línia d'actuació de prevenció d'incendis també cal destacar les actuacions orientades al manteniment d'una estructura de paisatge en mosaic, afavorint el manteniment dels espais agrícoles mitjançant el llaurat i sembra de camps sense cultivar. Aquesta actuació permet mantenir discontinuïtats en les masses forestals que eviten la propagació d'incendis forestals.

Finalment i pel que respecta a aquesta línia d'actuació, es realitzen actuacions destinades al manteniment de les infraestructures de defensa contra incendis previstes en el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del parc natural, a fi de mantenir la seua funcionalitat en cas d'emergència, permetent així un accés ràpid i segur dels equips d'extinció en cas de necessitat. En aquest aspecte cal dir que en aquest exercici de 2019 s'han dut a terme específicament importants actuacions de millora de la xarxa viària del Parc Natural, a fi de facilitar l'accés en cas d'emergència.

Quant a la gestió de l'ús públic, s'orienta la gestió cap a la consecució d'un ús públic sostenible al parc natural, millorant la capacitat d'acolliment i reduint l'impacte generat per l'elevada afluència de visitants. Així mateix es continua treballant en la prevenció de riscos per als visitants que acudeixen al parc natural, considerant les necessitats de seguretat i evacuació davant emergències que puguen produir-se en l'àmbit del parc natural.

En síntesi, s'adopta una estratègia de gestió proactiva, desenvolupant actuacions orientades a la preservació i millora dels ecosistemes presents al parc natural, donat el seu caràcter de sistemes sotmesos a la intervenció humana des de temps prehistòrics, aspecte aquest que fa desaconsellable polítiques de gestió estàtiques, basades únicament en la restricció de l'activitat humana en l'àmbit de l'espai natural.

És important destacar també dins del programa de conservació de l'ecosistema, la represa en el mes de novembre dels treballs d'avaluació de les poblacions d'herbívors existents al Parc Natural, duent a terme una tercera prospecció en el marc de les actuacions encaminades a la gestió de les poblacions d'aquestes espècies. Aquesta avaluació permetrà disposar d'una base de coneixement més sòlida sobre la qual fonamentar les mesures adequades de gestió d'aquestes poblacions.

Pel que fa a les actuacions corresponents a la gestió de l'ús públic i la gestió de les relacions amb l'entorn social cal dir que l'exercici de 2019 s'han continuat les actuacions de manteniment i millora de les infraestructures d'ús públic existents al parc.

Finalment, cal destacar la consolidació de l'activitat de la Comissió Científica dels Parcs Naturals de la Font Roja i la Serra de Mariola, que suposa la base fonamental per al desenvolupament de l'activitat científica en l'àmbit del Parc, coherent amb els criteris de gestió estratègica d'aquest, que fonamenten les polítiques de gestió en un coneixement científic el més ampli possible. En aquest sentit cal destacar l'inici d'importantes línies d'investigació tant per part de l'estació científica de la Universitat d'Alacant com pel mateix òrgan gestor del parc natural, que ha suposat l'execució de l'avaluació exhaustiva diverses parcel·les en el carrascat, amb la finalitat d'obtenir una «radiografia» la més precisa possible de la situació actual del carrascat i de les seues perspectives d'evolució futura.

Com anys anteriors, no podem deixar de remarcar i agrair la col·laboració de les institucions, entitats i col·lectius que participen habitualment en la gestió del Parc Natural. En aquest sentit, cal destacar la col·laboració dels ajuntaments d'Alcoi i d'Ibi d'una banda, com a administracions públiques i, per una altra, la de la Universitat d'Alacant i la Fundació CAM, la col·laboració de les quals ha sigut especialment significativa en l'organització de les activitats de divulgació i promoció celebrades enguany.

Aquest reconeixement cal fer-ho extensiu a tota la societat de l'entorn del Parc Natural que continuen valorant la conservació d'aquest espai, fet que es fa patent en l'alta participació que van registrar les activitats organitzades al llarg de l'any i que ens impulsa cada any a millorar la gestió de l'espai protegit a fi de garantir la seua conservació i el seu gaudi per tots els ciutadans.

Abril de 2020

Salvador Palop Guillem

Director - Conservador
Parc Natural del Carrascat de la Font Roja

MEMÒRIA DE GESTIÓ 2019
Parc Natural de la Font Roja

1. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE L'ECOSISTEMA	7
1.1. Conservació d'Hàbitats	8
1.1.1. Recuperació entorn agrícola de la font de Tetuan	8
1.1.2. Recuperació entorn agrícola de la font de Celedón	9
1.1.3. Actuacions de la Brigada de Biodiversitat Xarxa Natura 2000	10
1.2. Conservació de flora	11
1.2.1. Viver Forestal de la Font Roja	11
1.2.2. Plantació d'oms resistents a grafiosi	13
1.2.3. Altres actuacions sobre la flora	13
1.2.4. Parcel·la de control amb pastor elèctric	14
1.2.5. Seguiment anual de la població de <i>Lymantria dispar</i>	15
1.2.6. Treballs de translocació exemplars d'orquídies	16
1.3. Conservació de fauna	17
1.3.1. Adequació i millora d'abeuradors i punts d'aigua	17
1.3.2. Aviari de recuperació d'aus forestals	18
1.4. Conservació del patrimoni cultural	19
1.4.1. Restauració del pou d'aigua del Nouer	19
1.4.2. Restauració de la Cava santa Maria (pou del Barber)	20
1.5. Prevenció d'incendis forestals	21
1.5.1. Adequació i millora de les pistes forestals	21
1.5.2. Actuacions sobre la massa forestal	22
1.5.3. Adequació i millora de la pista de la Solana	23
1.5.4. Gestió del ramat per al manteniment de tallafocs	24
1.5.5. Biotrituració de restes agrícoles	25
2. PROGRAMA DE GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC	26
2.1. Manteniment d'infraestructures, equipaments i senyalització	27
2.1.1. Manteniment d'equipaments. Àrea recreativa Font Roja	27
2.1.2. Manteniment d'equipaments. Àrea recreativa Sant Antoni	28
2.1.3. Manteniment d'equipaments. Altres àrees de descans	28
2.1.4. Manteniment d'itineraris	29
2.1.5. Revisió i manteniment de senyals	30
2.1.6. Adequació d'infraestructures i instal·lacions	31
2.1.7. Adequació del material expositiu del Centre de Visitants	32
2.2. Atenció als visitants	33
2.2.1. Atenció al públic al Centre de Visitants	33
2.3. Regulació d'activitats	34
2.3.1. Regulació d'activitats esportives	34
2.3.2. Regulació d'esdeveniments públics	35
2.4. Gestió de les activitats turístiques	36
2.4.1. Gestió del Sistema SICTED	36
2.4.2. Regulació zona d'acampada	37
2.5. Correcció d'impactes i seguretat de l'usuari	38
2.5.1. Regulació accés per carretera Setmana Santa	38

3. PROGRAMA DE GESTIÓ DE LES RELACIONS AMB L'ENTORN SOCIAL	39
3.1. Activitats de Promoció, Interpretació i Educació Ambiental	40
3.1.1. Servei d'acollida grups escolars concertats	40
3.1.2. Activitats de promoció	41
3.1.3. Altres col·laboracions	43
3.2. Comunicació i divulgació	44
3.2.1. Promoció a les xarxes socials	44
3.2.2. Dossier de premsa, notes de premsa i comunicació	45
3.2.3. Butlletí trimestral informatiu «El Galer»	46
3.3. Marca Parcs Naturals	47
3.4. Activitats de Voluntariat	50
4. PROGRAMA D'ADQUISICIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT	51
4.1. Activitat científica pròpia	52
4.1.1. Seguiment mortalitat de vertebrats a la carretera CV-797	52
4.1.2. Seguiment d'aus forestals mitjançant l'anellament científic	53
4.1.3. Base de Dades de la Biodiversitat	56
4.1.4. Fotoidentificació d'invertebrats	57
4.1.5. <i>Butterfly Monitoring Scheme</i> (BMS) - Font Roja	64
4.1.6. Cens anual d'ungulats	65
4.1.7. Projecte Boscos Madurs	66
4.2. Activitat científica externa	67
4.2.1. Regulació d'activitat científica d'entitats	67
4.2.2. Seguiment de parcel·les de referència	68
4.3. Comissió Científica	69
4.3.1. Coordinació de la Comissió Científica	69
4.4. Fons documental i divulgació científica	70
4.4.1. Recerca d'articles científics	70
4.4.2. Jornades divulgatives científiques	71
5. PROGRAMA ORGANITZACIÓ GENERAL I GESTIÓ ADMINISTRATIVA	72
5.1. Planificació i coordinació dels recursos	73
5.1.1. Planificació de l'Equip Promoció i Divulgació	73
5.1.2. Planificació de la Brigada de Conservació i Manteniment	74
5.1.3. Formació del personal del Parc Natural	75
5.2. Gestió participada	76
5.2.1. Gestió i funcionament del Consell de Protecció	76
5.3. Relacions amb altres institucions i organismes	77
5.4. Gestió administrativa	78
5.4.1. Gestió d'autoritacions	78
5.5. Coordinació de l'activitat de vigilància i control	80
5.5.1. Activitat desenvolupada pels Agents Mediambientals	80
5.5.2. Altres mitjans de control i prevenció	82
6. RESUM ECONÓMIC ANY 2019	83
6.1. Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica	84
6.2. Universitat d'Alacant	84
6.3. Ajuntament locals	85
6.4. Diputació d'Alacant	85
6.5. Fundació Caja Mediterráneo - CEMA Font Roja	85
7. DOCUMENTS ANNEXES	86

1. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE L'ECOSISTEMA

1. PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE L'ECOSISTEMA

1.1. CONSERVACIÓ D'HÀBITATS

1.1.1. Recuperació de l'entorn agrícola Font de Tetuan

Justificació i objectius

- Recuperació d'espècies fruitals en vies de desaparició i d'interès etnoagrari.
- Augmentar i afavorir la presència d'espècies vegetals amb baies i fruits per a la fauna.
- Fomentar el paisatge mosaic i crear espais de discontinuïtat forestal considerats com a àrees tallafor.
- Destacar la presència d'espècies vegetals associades a cultius cerealistes de secà.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, en finca de titularitat pública.

- Retirada d'exemplars de pi blanc (*Pinus halepensis*).
- Manteniment dels punts d'aigua i abeuradors.
- Recuperació de terrenys de conreu que són ocupats progressivament per la massa forestal.
- Sembra de conreus de cereal: bancals de Tetuan i Celedón.
- Instal·lació d'una tanca cinegètica sobre dos bancals sembrats de cereal, per limitar entrada d'herbívors ungulats.
- Sembra i seguiment d'espècies vegetals messegueres: *Melilotus officinalis*, *Melilotus albus*, *Moricandia arvensis*, *Anacyclus clavatus*, *Sisymbrium irio*, *Eruca sativa*, *Papaver rhoas*, *Vaccaria pyramidata*, *Sinapis arvensis*, *Eurca longirostris*, *Nigella papillosa*, *Nigella damascena*, *Bupleurum rotundifolium*, *Gypsophilla pilosa*, *Bifora testiculata*, *Vicia sativa*.
- Plantació de exemplars de *Sorbus torminalis*

Avaluació / Indicador

Superfície llaurada 2019: Tetuan 7.200 m².

Seguiment de la fructificació dels diversos peus i creixement dels nous plançons.

Seguiment d'espècies vegetals messegueres.

Responsable execució:

Equip Tècnic i la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Assessorament botànic del Servei de Vida Silvestre i Estació Biològica de Torretes Ibi.

Col·labora Ajuntament d'Alcoi.

1.1.2. Recuperació de l'entorn agrícola Font de Celedón

Justificació i objectius

- Recuperació d'espècies fruitals en vies de desaparició i d'interès etnoagrari.
- Augmentar la presència d'espècies vegetals amb baies i fruits per a la fauna, que afavoreixen la presència d'aus.
- Fomentar el paisatge mosaic i crear espais de discontinuïtat forestal considerades com a àrees tallafoc.
- Manteniment del projecte de l'Estació d'anellament científic d'aus.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, en finca de titularitat privada.

- Recuperar aquest tipus de conjunt agrícola vinculat a l'ús tradicional d'un mas.
- Recuperació de terrenys de conreu per afavorir el manteniment del projecte de l'Estació d'anellament científic d'aus.
- Sembrar de conreus de cereal.
- Retirada i desbrossament selectiu. Poda d'arbres d'interès etnoagrari.
- Desbrossament selectiu dels bancals pròxims a la Font de Celedón.
- Entrecavat de peus i poda de les antigues pereres (*Pyrus communis*), *Prunus mahaleb*, *Crataegus monogyna* i *Sorbus domestica*.

Avaluació / Indicador

En febrer de 2019 es van reposar 5 marres de plançons plantats a l'inici de la primavera de 2018.

Desbrossament selectiu dels bancals pròxims a la Font de Celedón: 580 m².

Superfície llaurada 2019: Celedón 13.000 m².

Responsable execució:

Equip Tècnic i la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Col·labora Ajuntament d'Alcoi.

1.1.3. Actuacions de la Brigada Biodiversitat Xarxa Natura 2000

Justificació i objectius

Gestió des del Servei de Vida Silvestre per a la Conservació diversa de fauna i flora.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi, en finques de titularitat pública i privada. Actuacions programades mensualment pels tècnics de flora, de fauna, de microreserves i els capatassos de les diferents brigades i els encarregats d'obra de la zona. Treballs previstos coordinats amb les propostes realitzades pels tècnics i els informes rebuts del Servei Central i Territorials provinents d'Agents Mediambientals, tècnics de Parcs Naturals o tècnics d'altres àrees.

Avaluació / Indicador

Actuacions realitzades any 2019

- *Barranc dels Molins (Ibi): Treballs de control de *Cylindropuntia pallida*, retirada manual d'exemplars i repassos.*
- *Programa de control de *Ailanthus altissima* i *Robinia pseudoacacia* en el LIC Serra de Mariola i del Carrascal de la Font Roja: Tractaments inicials en Mas de Pardines (Alcoi), tractaments de repàs en Mas de Celedón, Font de l'Olivereta, Mas del Teularet (Alcoi), Revisió de parcel·les sense necessitat de tractament zona Santuari de la Font Roja, carretera d'accés a Sant Antoni, carretera CV-797 d'accés a la Font Roja*
- *Col·laboració de la Brigada en el cens d'ungulats 2019 com a personal censador i d'assistència.*

Equivalent a 49,88 jornals /PN

Responsable execució:

Brigada de Biodiversitat Xarxa Natura 2000, sector Nord

1.2. CONSERVACIÓ DE FLORA

1.2.1. Viver Forestal de la Font Roja

Justificació i objectius

- Producció de planta forestal d'espècies amb la procedència del Parc Natural de la Font Roja per realitzar treballs de restauració i repoblació forestal.
- Fomentar la utilització d'espècies vegetals autòctones, tan forestals com varietats agrícoles tradicionals,
- Realitzar activitats formatives, didàctiques i de sensibilització amb les instal·lacions del viver.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, a la parcel·la del viver forestal de titularitat pública. Des de 2017, segons instruccions del Director General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental, el Viver de Font Roja, passa a estar sota la supervisió del Servei d'Ordenació i Gestió Forestal. La seua gestió directa depèn de la Secció Forestal d'Alacant, adscrita al Servei Territorial de Medi Ambient de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

Producció de planta pròpia de qualitat, apta per a treballs de conservació, i reproduir aquelles espècies més amenaçades a l'espai natural protegit, contribuint així a la conservació dels ecosistemes i poblacions d'espècies més notables.

MEMÒRIA ACTIVITATS DEL VIVER 2019

Durant l'any 2019 s'han realitzat aquestes activitats:

*Dades facilitades pel personal del viver forestal Font Roja

ESPÈCIE	N.º PLANTA
<i>Acer granatense</i>	600
<i>Amelanchier ovalis</i>	780
<i>Arbutus unedo</i>	2220
<i>Crataegus monogyna</i>	1980
<i>Ephedra fragilis</i>	360
<i>Fraxinus ornus</i>	180
<i>Halimium atriplicifolium</i>	360
<i>Juniperus oxycedrus</i>	960
<i>Juniperus phoenicia</i>	660
<i>Olea europaea var. sylvestris</i>	600
<i>Phillyrea angustifolia</i>	180
<i>Pistacea lentiscus</i>	600
<i>Pistacea terebinthus</i>	1320
<i>Populus alba</i>	240
<i>Populus alba</i>	314
<i>Prunus mahaleb</i>	240
<i>Prunus spinosa</i>	600

<i>Quercus coccifera</i>	300
<i>Quercus faginea</i>	1116
<i>Quercus rotundifolia</i>	600
<i>Rhamnus aeternus</i>	900
<i>Sorbus aria</i>	300
<i>Sorbus domestica</i>	720
<i>Viburnum tinus</i>	720
	16.850

Avaluació / Indicador

* Veure taula anterior

Responsable execució:

Secció Forestal de la Direcció Territorial d'Alacant, a través de l'empresa FORESMA
Col·labora Brigada de Conservació i Manteniment, Ajuntament d'Alcoi i Equip Tècnic del Parc Natural

1.2.2. Plantació d'oms resistents a grafiosi

Justificació i objectius

- Projecte promogut pel Ministerio de Medio Ambiente / Ajuntament d'Alcoi.
- Fomentar la presència d'omedes com a formacions arbòries emblemàtiques.
- Combatre/pal·liar la plaga de grafiosi amb oms resistents.
- Col·laborar en les investigacions i seguiment d'aquest projecte.

Descripció actuacions:

- Coordinació amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.
- Coordinació de la resta de plantacions als Espais Naturals de la resta de la Unitat de Gestió
- Selecció dels punts de repoblació amb oms (llocs de titularitat pública)
- Seguiment de la plantació d'oms a l'àrea d'esplai i zona d'acampada de la Font Roja.

Avaluació / Indicador

Núm. oms 2019: seguiment de 21 oms

Responsable execució:

Ajuntament d'Alcoi, Ministeri de Medi Ambiente.
Equip de Promoció i Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

1.2.3. Altres actuacions sobre la flora

Reg estival d'arbres singulars

Descripció actuacions:

Considerant la sequera característica dels mesos d'estiu, es creu convenient aportar un reg suplementari a diversos arbres singulars:

- Reg mensual (juny, juliol i agost) del teix del mas de Tetuan.
- Reg mensual (juny, juliol, agost) d'arbres recentment plantats com lledoners del mas de Tetuan, nouer del pou del nouer, oms, altres arbres d'àrees recreatives.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

1.2.4. Parcel·la de control de flora

Justificació i objectius

- La presència destacada d'herbívors ungulats (mufló i arruï, principalment) al Parc Natural està provocant una afecció evident al conjunt de la flora herbàcia i arbustiva.
- Es pretén fer un seguiment d'aquest efecte herbívor que siga contrastable amb parcel·les no afectades, i valorar així els danys i possibles efectes de regeneració.

Descripció actuacions:

- Coordinació amb membres botànics de la Comissió Científica.
- Col·locació d'un sistema de «pastor elèctric» tancant una parcel·la d'una hectàrea al mig del bosc de carrascal.
- Senyalització i advertència de pastor elèctric.
- Revisió periòdica de la instal·lació.
- Seguiment d'espècies de flora.

Avaluació / Indicador

Pendent d'obtenir dades.

Responsable execució:

Equip Tècnic i Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

1.2.5. Seguiment anual de les poblacions de *Lymantria dispar*

Justificació i objectius

- Des de la Conselleria de Medi Ambient es realitzen des de fa uns anys prospeccions de les poblacions del lepidòpter *Lymantria dispar*, que en fase d'eruga s'alimenta de les fulles de quercínies.
- Valorar la conservació de les masses de *Quercus sp.* prevenint nivells poblacionals alts de *Lymantria dispar*.
- Col·laborar en les investigacions i seguiment d'aquest projecte.

Descripció actuacions:

- Establiment de trampes i punts de control.
- Coordinació amb els Agents mediambientals de la comarca.
- Compteig de mascles de l'eruga defoliadora per poder previndre pics de població que puguin convertir-se en espècie plaga.
- Col·laboració del seguiment per part de la Brigada de Conservació i Manteniment.

Avaluació / Indicador

Núm. de captures/trampa

Data	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
04/07/19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11/07/19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18/07/19	1	8	0	0	0	8	1	0	0	0	0	1	2	0	0	21
25/07/19	4	289	24	32	38	307	38	36	3	11	3	35	12	1	1	834
01/08/19	4	668	184	368	214	1724	728	650	64	230	86	**	**	**	**	4920
08/08/19	9	527	295	796	245	1342	870	1427	342	938	463	648	794	74	34	8804
14/08/19	3	442	196	298	72	594	441	875	311	309	230	143	368	42	5	4329
22/08/19	0	315	6	86	20	443	189	660	225	215	68	53	214	2	1	2497
29/08/19	0	166	0	45	10	217	171	333	49	80	85	159	82	3	0	1400
05/09/19	0	60	4	2	2	87	80	20	60	150	1	0	40	0	1	507
12/09/19	***	***	***	***	***	***	13	23	0	0	0	***	***	***	***	36
19/09/19	0	0	0	0	0	3	1	2	0	2	0	3	1	1	0	13
26/09/19	0	4	1	1	2	4	1	0	0	6	0	6	5	0	0	30
03/10/19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10/10/2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	21	2479	710	1628	603	4729	2533	4026	1054	1941	936	1048	1518	123	42	23391

Responsable execució:

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Agents Mediambientals.

Col·labora la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

1.2.6. Treballs de translocació exemplars d'orquídiess

Justificació i objectius

- Els treballs de neteja i adequació de les cunetes de la carretera CV-797 d'accés a la Font Roja plantejades per l'entitat titular d'aquesta infraestructura, la Diputació d'Alacant, per al mes de maig del present període al llarg de tota la carretera fan necessari l'actuació sobre una xicoteta població d'orquídiess que tots els anys floreix a aquestes zones de la carretera, entre els punts quilomètrics pk 2,700 i pk 4,500. Es tracta de l'epipàctide menor (*Epipactis kleinii*) espècie d'àrea fonamentalment ibèrica, i que a la Comunitat Valenciana es presenta a l'interior de les tres províncies, amb major abundància a la província de Castelló.
- L'objectiu principal és la preservació de la població d'aquesta espècie present al Parc Natural, mitjançant la translocació de la major part dels exemplars inventariats a altres àrees de major protecció.

Descripció actuacions:

- Coordinació amb el Servei de Manteniment de carreteres de la Diputació d'Alacant per a fixar l'època de realització dels treballs de neteja de la cuneta.
- Coordinació amb l'agent mediambiental i realització del cens dels exemplars presents.
- Coordinació entre les brigades del Servei de Vida Silvestre i brigada de Conservació del Parc Natural per realitzar la translocació, sempre deixant exemplars de control.
- Translocació de 20 exemplars al tancament del Mas de Tetuan.
- Translocació de 2 exemplars a les rodalies de la zona d'actuació.
- Marcatge dels exemplars control així com dels exemplars translocats.
- Revisió periòdica de tots els exemplars.

Avaluació / Indicador

- Núm. d'exemplars translocats.
- Núm. d'exemplars amb floració posterior al translocament. S'analitzaran en posteriors anualitats.
- Núm d'exemplars de control amb floració posterior als treballs de neteja.
- Núm de jornals invertits.

Responsable execució:

Equip Tècnic, Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural, Brigada de Vida Silvestre, Agent mediambiental.

1.3. CONSERVACIÓ DE FAUNA

1.3.1. Adequació i millora d'abeuradors i punts d'aigua

Justificació i objectius

- Crear una xarxa estratègica d'abeuradors per a les diferents comunitats faunístiques
- Millorar el sistema de recàrrega d'aigua dels abeuradors intentant que siguin autosuficients a partir de l'ompliment per aigua de pluja.
- Disposar de punts de cria per algunes espècies d'amfibis existents al Parc.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi, i en finques de titularitat pública i privada.

- Construcció, reparació i manteniment d'abeuradors per a la fauna en general, amb el fi de facilitar la supervivència als períodes de major estrès hídric al Parc.
- Manteniment de la xarxa d'abeuradors existents: emplenat de dipòsits, neteja i reparacions.
- Adaptar les actuacions de neteja i reparacions al cicle biològic de les espècies de fauna detectades.
- Revisió periòdica i ompliment d'abeuradors
- Inventari cartogràfic de la xarxa d'abeuradors i de les espècies de fauna relacionades.
- Remodelació dels abeuradors de Simarro (Ibi), pista del Canonge i Ginebrar (Alcoi) amb un sistema autosuficient de càrrega d'aigua de pluja.

Avaluació / Indicador

Reomplir periòdicament els dipòsits de 10 abeuradors del Parc Natural durant els mesos d'estiu. Equivalent a 30,45 jornals.

Adaptació d'abeuradors a un sistema autosuficient: abeurador de Simarro, pista del Canonge i Ginebrar.

Responsable execució:

Equip de Promoció, Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

1.3.2. Aviari de recuperació d'aus forestals

Justificació i objectius

- Facilitar la recuperació d'aus silvestres vulnerables (“volantons”) o ferides.
- Alliberament de les aus, una vegada recuperades, amb garanties d'èxit.
- Funció educativa, mostrar als grups de visita concertada.
- Recurs didàctic, expositiu i d'observació de les aus típiques del Parc Natural.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, immoble de titularitat pública del Centre de Visitants.

- Acollida d'aus per part dels Centres de Recuperació de Fauna de la CV o de persones particulars.
- Control d'entrada d'individus: alta i baixa.
- Alimentació i cures bàsiques a les aus ferides.
- Anellament de les espècies d'interès.
- Alliberament d'individus recuperats.
- Manteniment de l'aviari, neteja i alimentació.

Avaluació / Indicador

Sense aportacions de nous exemplars per a la seua recuperació al llarg de l'any 2019.

Responsable execució:

Equip de Promoció i Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural

1.4. CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL

1.4.1. Restauració del pou d'aigua del Nouer

Justificació i objectius

- Element patrimonial situat al barranc de la Fabriqueta, al terme municipal d'Ibi.
- Punt visitable per la senda que va a les caves (sender PRCV-26).
- Reconstruir el mur de pedra que defineix el pou per motius de seguretat als visitants
- Recuperació del pou del Nouer com a element patrimonial del Carrascal de la Font Roja.
- Restauració i millora del mur de pedra i canalització d'aigua com a punt d'atracció per a la fauna

Descripció actuacions:

- Consolidació i millora del pou d'aigua com a element patrimonial.
- Valoració patrimonial del pou.
- La dificultat d'accés al pou (senda) obliga a fer la càrrega de material d'obra per mitjans de cavalleria.
- Obres de millora del mur de pedra que circumda el pou. Ús de pedra de la zona, intentant recuperar al màxim l'original
- Reconstrucció del sostre que tanca el pou.
- Col·locació d'una porta metàl·lica que tanca la boca del pou.
- Adequació de la conducció d'aigua (abeurador) i possible punt d'aigua per a la fauna.

Avaluació / Indicador

Obra finalitzada

Equivalent a 27'6 jornals

Responsable execució:

Equip de Promoció, Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Amb col·laboració i finançament de material i el transport per part de l'Ajuntament Ibi.

1.4.2. Restauració del pou de neu del Barber (sta. Maria)

Justificació i objectius

- Recuperació del pou del Barber i caseta annexa com a element patrimonial del Carrascal de la Font Roja.
- Punt visitable dins dels itineraris del Parc Natural.

Descripció actuacions:

- Redacció de projecte de consolidació i restauració del Pou del Barber.
- Reparació i consolidació per a reforçar els sistemes constructius i les maneres de dur a terme la seua restauració integral.
- Propostes de museïtzació, així com de condicionament per a l'accessibilitat sense afectar el seu entorn natural i paisatgístic.
- La documentació del projecte (disponible a l'Ajuntament d'Ibi). Memòries, avanç de pressupost i plans defineix aquells aspectes relatius a les solucions tècniques projectades i la seua valoració.

Responsable execució:

Ajuntament d'Ibi.

Equipo GIRA (grup d'investigació en restauració arquitectònica) compost per professors del Departament de Construccions Arquitectòniques de la Universitat d'Alacant i altres col·laboradors externs.

Avaluació / Indicador

Projecte iniciat en Desembre de 2019, finalització prevista per al primer semestre de 2020

Pressupost d'execució per contracta: 126.084,84 €

1.5. PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

1.5.1. Adequació i millora de pistes forestals

Justificació i objectius

- Manteniment de xarxa estratègica de camins i pistes forestals que recorren el Parc Natural.
- Compatibilitzar l'ús de les diferents pistes forestals amb la conservació de l'entorn.
- Disposar d'una xarxa de camins apta per al trànsit de vehicles i mitjans d'extinció en cas d'incendi forestal, i garantir una resposta segura i ràpida.
- Assegurar el tancament i regulació del trànsit de vehicles per pistes forestals.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi, tant en finques de titularitat pública com privada.

- Realització d'actuacions de desbrossament puntual per a la conservació dels camins del Parc Natural. Retirada d'arbrat i vegetació per assegurar el pas rodat de vehicles per motiu de prevenció i extinció d'incendis forestals.
- Neteja de cunetes i adequació del ferm de la pista. Actuacions de manteniment de ferm de la pista: sorra, cunetes, xaragallant, etc. Reparació d'aigüeres.
- Manteniment del sistema de tancament de les pistes: cadena, cademat i pilons.
- Revisió i col·locació d'un tub de pvc i cinta de balisa per fer visible cada cadena.
- Manteniment de cartell de prohibició de vehicles.
- Reparació i millora de murs de pedra.

Avaluació / Indicador

Neteja periòdica de cunetes de la pista d'accés al cim del Menejador.

Manteniment de murets de pedra.

Col·locació d'un tub de pvc en 27 cadenes.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural

1.5.2. Actuacions sobre la massa forestal

Justificació i objectius

- Actuacions de retirada d'espècies piròfites i desbrossament puntual per afavorir el desenvolupament d'espècies frondoses, amb l'objectiu de crear masses forestals amb major resiliència enfront del canvi climàtic.
- Millora de les masses forestals cap a espècies frondoses.
- Mitigar els possibles efectes de canvi climàtic amb major presència de carrascar.
- Disminuir la competència entre les espècies forestals del bosc en favor del carrascar.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi i en finques de titularitat pública.

Llocs d'actuació: perifèria àrea recreativa de la Font Roja, bancals del mas de Tetuan, mas del Cotet.

- Col·laboració, assessorament i seguiment del departament d'Ecologia de la Universitat d'Alacant
- Retirada selectiva de pins (*Pinus halepensis*) en l'ombria del Carrascal, a partir de la cota de 1000 metres.
- Retirada selectiva d'espècies piròfites.
- Triturat de les restes de branques in situ.

Avaluació / Indicador

Retirada selectiva de pins (<i>Pinus halepensis</i>)		
Any 2017	Any 2018	Any 2019
264 ex.	737 ex.	217 ex.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural

1.5.3. Adequació i millora de la pista forestal de la Solana

Justificació i objectius

- Manteniment de xarxa estratègica de camins i pistes forestals que recorren el Parc Natural.
- Disposar d'una xarxa de camins apta per al trànsit de vehicles i mitjans d'extinció en cas d'incendi forestal, i garantir una resposta segura i ràpida.
- Assegurar el tancament i regulació del trànsit de vehicles per pistes forestals.

Descripció actuacions:

- Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi.
- Dos trams d'actuació: sobre la pista forestal del mas de Canonge fins l'alt del Ginebrar; pista forestal del mas de Foiaderetes fins l'alt del Ginebrar.
- S'ha procedit a la recuperació i millora de les esmentades pistes forestals, sense modificació del seu traçat, mitjançant la reparació del ferm de la pista amb materials preexistents i el formigonat d'alguns trams d'elevada pendent, així com la neteja de cunetes.
- Manteniment del sistema de tancament de les pistes: cadena, cademat i pilons.
- Senyalització de prohibició de trànsit de vehicles.

Avaluació / Indicador

Manteniment de les pistes forestals

Responsable execució:

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

1.5.4. Gestió del ramat per al manteniment de tallafocs

Justificació i objectius:

- Establiment al Parc d'un ramat d'ovelles i cabres que pasturen al Parc Natural, considerat positivament com activitat tradicional sostenible.
- Repàs de les àrees tallafocs com a llocs de pastura per al ramat.
- Millora de la biodiversitat amb la presència de ramat estable.
- Pràctica sostenible amb el medi natural i manteniment dels tallafocs front l'ús de maquinària forestal.

Descripció actuacions:

Informació facilitada per l'Ajuntament d'Ibi. Projecte iniciat en 2018.

- Aprofitament forestal menor de pastures sobre tallafocs i faixes auxiliars recolzades en camins, localitzats entre els termes municipals d'Alcoi i Ibi
- Zones de pastura sobre àrees tallafocs recolzades sobre camins públics establertes al Pla de Prevenció d'Incendis del Parc Natural de la Font Roja: pastura pels tallafocs de l'àrea de Sant Antoni, voltants de l'àrea recreativa, alt de Sant Benet, pla del Ginebrar, alt del Canyo i Foiaderetes.
- Període: 10 mesos a l'any en Parc Natural de la Font Roja, 2 mesos en Els Carrascals (Ibi).
- Punts abeurador: Foiaderetes (Ibi), bancal dels Nouers (mas del Baró) i barda de Sant Antoni (Alcoi).
- Punt de refugi: barda de Sant Antoni (Alcoi).
- Ramat: 100 caps d'oví/caprí (80/20).
- Equip de treball:
  - Ramader: organitza el treball, recerca d'allotjament, part de treball, hores de pastura, estimació de matèria vegetal consumida (ovella/dia).
  - Pastor: persona que guia i cuida del ramat.
  - Tècnics d'Ajuntament: gestions tècniques i administratives.
  - Veterinari: Control sanitari del ramat.
  - Brigada del Parc Natural: reomplir periòdicament dos dipòsits d'abeuradors (Foiaderetes i bancal dels Nouers) del Parc Natural durant els mesos d'estiu.

Avaluació / Indicador

- Pastura a les àrees tallafocs de forest de Sant Antoni, voltants àrea recreativa, Alt de Sant Benet, Pla del Ginebrar, Alt del Canyo i Foiaderetes.

Zones de pastura al PN Font Roja	Metres lineals (mL)	Superfície aprox. (ha)
TM Ibi	5900	10
TM Alcoi	6000	10

Responsable execució:

Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi i Ajuntament d'Ibi.
Col·labora Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.
Informació facilitada per l'Ajuntament d'Ibi.

1.5.5. Biotrituració de restes agrícoles

Justificació i objectius:

- Evitar ús del foc en les pràctiques agrícoles, com a mesura de prevenció d'incendis forestals.
- Facilitar als propietaris de finques agrícoles del PN la trituració de les restes agrícoles.
- Millora agrària per la incorporació de matèria orgànica i augment de la humitat del sòl.

Descripció actuacions:

- Tramitació de contactes amb propietaris que sol·liciten aquest servei.
- Lloc de recollida de trituració.
- Actuacions de retirada de restes agrícoles mitjançant el seu biotriturat in situ.

Avaluació / Indicador

En 2019, al Parc Natural de la Font Roja (àrea PORN), han participat d'aquest servei 5 propietaris, sota 58'37 Ha de territori (Alcoi i Ibi).

Responsable execució:

Brigada de Biotrituració del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals.
Equip de Promoció del Parc Natural de la Serra de Mariola.

2. PROGRAMA DE GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

2. PROGRAMA DE GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

2.1. Manteniment d'infraestructures, equipaments i senyalització

2.1.1. Manteniment d'equipaments. Àrea recreativa Font Roja

Justificació i objectius

- Dotació de serveis com aparcament, serveis públics, taules i zona d'esplai.
- Donar servei i acollida al visitant que visita l'àrea.
- Adequació i manteniment dels diferents equipaments d'ús públic de l'àrea recreativa de la Font Roja.
- Manteniment de la senyalització associada a la zona.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, en terreny de titularitat pública.

- Manteniment i restauració de taules de fusta de les distintes zones d'ús públic.
- Desbrossament anual de les zones enjardinades a l'àrea d'esplai del Santuari.
- Manteniment de baranes de fusta i escales que delimiten cada àrea.
- Adequació de l'àrea d'esplai de la Font Roja amb motiu de la celebració anual de la Romeria a la Font Roja.
- Delimitació amb tancament de pals en zones enjardinades.

Avaluació / Indicador

- Manteniment de taules.
- Reparació de baranes de la zona de l'aparcament.
- Manteniment de nova senyalització que indica l'àrea recreativa de la Font Roja.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Material de construcció i obra aportat per l'Ajuntament d'Alcoi.

2.1.2. Manteniment d'equipaments. Àrea recreativa Sant Antoni

Justificació i objectius

- Dotació de serveis com aparcament, serveis públics, taules i zona d'esplai.
- Donar servei i acollida el visitant que visita l'àrea.
- Adequació i manteniment dels diferents equipaments d'ús públic de l'àrea recreativa de Sant Antoni.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, en terreny de titularitat pública.

- Manteniment de les baranes i les escales que delimiten cada àrea.
- Adequació de l'àrea de Sant Antoni amb motiu de la celebració anual de la Romeria a l'ermita.
- Restauració i pintat de les places d'aparcament de l'àrea d'ús públic.
- Manteniment de la senyalització associada a la zona.

Avaluació / Indicador

- Desbrossament anual de les zones enjardinades a l'àrea d'esplai de l'ermita de Sant Antoni i l'àrea recreativa.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural
Material de construcció i obra aportat per l'Ajuntament d'Alcoi

2.1.3. Manteniment d'equipaments. Altres àrees de descans

Justificació i objectius

- Col·laborar amb els ajuntaments d'Alcoi i Ibi en el manteniment de les àrees d'acollida de visitants
- Dotació de serveis com taules i zona d'esplai
- Donar servei i acollida el visitant que visita l'àrea
- Adequació i manteniment puntual dels diferents equipaments d'ús públic d'altres àrees de descans al Parc Natural i zona d'influència: àrea de l'Olivereta, àrea del Racó de Sant Bonaventura, àrees de la Via Verda d'Alcoi, etc.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi i Ibi, en terrenys de titularitat pública.

- Desbrossament anual de les zones enjardinades a l'àrea d'esplai de la Font de l'Olivereta.

Avaluació / Indicador

Desbrossament àrea de descans de la Font de l'Olivereta: 2.208 m²

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural
Amb la col·laboració dels Ajuntaments d'Alcoi i Ibi

2.1.4. Manteniment d'itineraris

Justificació i objectius

- El Parc Natural de la Font Roja disposa de diversos itineraris per al visitant, on s'ha de garantir en tot moment la conservació de l'entorn i la seguretat. Els itineraris principals són: la ruta del Menejador, el barranc de l'Infern i el xicotet itinerari. De banda hi ha altres PRs i GRs que també transiten pel Parc. És fonamental la seua adequació i manteniment dels diferents itineraris senyalitzats pel Parc Natural.
- Compatibilitzar l'ús dels diferents itineraris i el senderisme amb la conservació de l'entorn.
- Corregir impactes en senders i camins causats per l'ús.
- Disposar d'una xarxa de camins en bon estat i accessible front a qualsevol emergència que pugua ocórrer i garantir una resposta segura i ràpida.
- Adequar i millorar la senyalització i els equipaments existents als itineraris del Parc.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi i Ibi, en terrenys de titularitat pública.

- Correcció d'aigüeres i problemes d'aixaragallament.
- Poda i desbrosse selectiu de restes vegetals per a mantenir en condicions els senders.

Avaluació / Indicador

Manteniment periòdic.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Amb la col·laboració dels Ajuntaments d'Alcoi i Ibi.

2.1.5. Revisió i manteniment de senyals

Justificació i objectius

- La disposició de senyals en bon estat de conservació és una condició important perquè els visitants puguin gaudir de forma satisfactòria de la visita, alhora que es minimitzen els seus impactes negatius. Les actuacions realitzades van dirigides a disposar d'una xarxa de senyals mínima i eficaç, d'acord amb les necessitats del Parc Natural.
- Senyalització d'accessos i itineraris de forma clara, per poder guiar els visitants.
- Informar dels usos permesos i no permesos, i de les actituds positives i negatives als visitants per tal de minimitzar els impactes negatius.
- Mantenir en bon estat d'ús els senyals i indicacions actuals mitjançant revisions periòdiques.
- Adequar i millorar la senyalització dels equipaments i els itineraris del Parc.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi i en terrenys de titularitat pública.

- Recol·locació i neteja de senyals com a conseqüència d'actes vandàlics en diversos punts del Parc.
- Manteniment nova senyalització que indica l'àrea recreativa de la Font Roja: 15 senyals
- Reparació cartell de fusta àrea recreativa de sant Antoni.

Avaluació / Indicador

Manteniment periòdic.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.
Amb la col·laboració dels Ajuntaments d'Alcoi i Ibi.

2.1.6. Adequació d'infraestructures i instal·lacions

Justificació i objectius:

- Mantenir les instal·lacions públiques en bon estat de conservació per al visitant.
- Donar un bon servei de les instal·lacions i equipaments.
- Manteniment de les instal·lacions de treballs, taller, magatzem, vehicles i Centre de Visitants

Descripció actuacions:

- Reparacions puntuals dels equipaments públics.
- Reparació dels equipaments de treball del personal del Parc (oficines, magatzem, taller, etc).
- Inventari de material i ordre de les instal·lacions de treball.
- Neteja periòdica de vehicles i maquinària forestal.
- Tasques de manteniment de l'observatori del mas de Tetuan (lisat, vernís, pintura protectora)
- Millora del mirador de Pilats: renovació de la barana de fusta, restauració d'esglaons d'accés i construcció d'un nou banc de descans.

Avaluació / Indicador

Diverses actuacions ordinàries de manteniment.

Accions de millora del mirador de Pilats.

Responsable execució:

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Alcoi.

2.1.7. Adequació del material expositiu del Centre de Visitants

Justificació i objectius:

- Donar un bon servei de les instal·lacions i equipaments expositius del Centre de Visitants.
- Revisar continguts i rigorositat del material exposat al Centre.
- Millorar i renovar periòdicament el material exposat.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, al Centre de Visitants, immoble de titularitat pública.

- Reparació i manteniment puntual del material exposat.
- Contacte amb entitats interessades a exposar.
- Revisió de material expositiu, propostes de millora de nou material i formes expositives.

Exposicions permanents:

- *El laberinto del corazón verde* i *Los rostros del agua*, exposició fotogràfica cedida per CEMA-Font Roja Fundació Caja Mediterráneo.
- *Energies renovables*, patrocinada per l'Ajuntament d'Alcoi.
- *100% natural*, exposició fotogràfica cedida per CEMA-Font Roja Fundació Caja Mediterráneo.
- *El bosque Interior*, patrocinada per l'Ajuntament d'Alcoi i CEMA-Font Roja Fundació Caja Mediterráneo.
- *La Font Roja en un click*, realitzada pel Parc Natural de la Font Roja.

Noves exposicions temporals (any 2019):

- *#STOP al FOC, en ruta*. Del 14 de gener fins al 3 de febrer de 2019. Servei de Prevenció d'Incendis Forestals, ACTIO activitats educatives.
- *Pinzellades de la Font Roja i Alcoi*. del 8 de juny al 15 de setembre de 2019. Escola Municipal de Belles Arts, Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Alcoi.
- *Un viatge als Pols: un món en perill*. 15 de juny de 2019 al 15 de gener de 2020. Museu de la Biodiversitat, CIBIO, Universitat d'Alacant, Ajuntament d'Ibi.
- *Papallones de la Font Roja. Fotografiar la Natura*. Des del 23 de novembre 2019. Obra fotogràfica de Josep Durà.

Avaluació / Indicador

4 exposicions/any

Responsable execució:

Equip de Promoció del Parc Natural.

Amb la col·laboració dels Ajuntaments d'Alcoi i Ibi, i altres entitats que exposen.

2.2. ATENCIÓ A VISITANTS

2.2.1. Atenció al públic al Centre de Visitants

Justificació i objectius

- Informar i transmetre els valors de l'espai natural, i la importància de la preservació del conjunt dels espais naturals en l'àmbit autonòmic.
- Fomentar els comportaments respectuosos i compromesos amb la conservació del patrimoni natural i cultural.
- Informació sobre les rutes senyalitzades del Parc Natural.
- Informació sobre les normes i recomanacions de visita i sobre l'oferta turística de Parc Natural i la comarca.

Descripció actuacions:

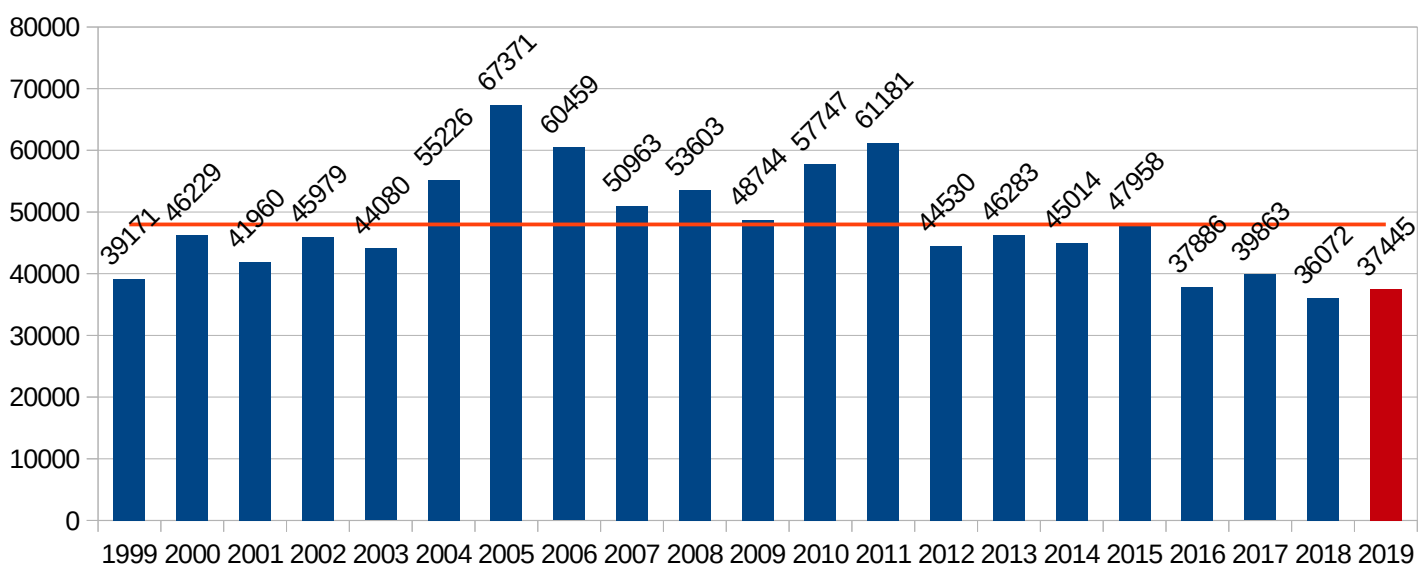
Actuació realitzada al Centre de Visitants (Alcoi), immoble de titularitat pública.

Atenció directa a tota aquella persona que entra al Centre de Visitants a la recerca de qualsevol tipus d'informació referida al Parc Natural (itineraris, informació general, activitats, allotjaments turístics, etc.) o d'àmbit comarcal. Servei ofert diàriament (de dilluns a diumenge, i festius) en horari d'atenció al públic de 9.30 a 14.00 h.

Avaluació / Indicador

Al llarg de l'any 2019 han sigut atesos al Centre de Visitants, **37.445** persones.

Tipus de visita	Núm. de visitants 2012	Núm. de visitants 2013	Núm. de visitants 2014	Núm. de visitants 2015	Núm. de visitants 2016	Núm. de visitants 2017	Núm. de visitants 2018	Núm. de visitants 2019
Visita estimada	10.170	9.899	5.211	8.225	5.094	5.708	3.665	4.354
Visita concertada	1.884	3.165	4.424	5.770	2.566	3.183	1.968	1.847
Visita autoritzada	6.800	6.537	8.612	8.157	6.363	8.477	7.225	7.830
Visita informada	25.676	26.682	26.767	25.806	23.863	17.368	23.214	23.414
TOTAL	44.530	46.283	45.014	47.958	37.886	39.863	36.072	37.445

Responsable execució:

Equip de Promoció del Parc Natural

2.3. REGULACIÓ D'ACTIVITATS

2.3.1. Regulació d'activitats esportives

Justificació i objectius:

- Regulació i control d'altres activitats esportives que es desenvolupen al parc natural.
- Minimitzar impactes derivats de l'activitat.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades als termes municipals d'Alcoi i d'Ibi.

- Tramitació de la prova esportiva d'atletisme (març) acceptades al Parc Natural.
- Coordinació amb les entitats organitzadores.
- Tramitació i estudi d'altres proves sol·licitades.

Avaluació / Indicador

Data	Activitat	Assistents
17/03/2019	XLI Pujada Atletisme Font Roja (Alcoi)	230
Anul·lada	Prova ciclista Virgen de los Lirios (Alcoi)	---
01/12/2018	Trail Pous de Neu (Ibi)	300
19/04/2019	BTT Trofeu Filaes (Alcoi). Àrea PORN	Sense dades
05/10/2019	Duatló Cross Escolar Solidari (Alcoi). Àrea PORN	700

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural, col·laboren entitats organitzadores.

2.3.2. Regulació d'esdeveniments públics

Justificació i objectius:

Al Parc Natural es desenvolupen anualment la Romeria de Sant Antoni (gen.) i la Romeria a la Font Roja (des.)

- Regulació i control d'esdeveniments desenvolupats al Parc Natural.
- Minimitzar impactes derivats de l'activitat.
- Altres esdeveniments públics.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi i Ibi. Terrenys de titularitat pública.

Al Parc Natural es desenvolupen anualment diversos actes de caràcter popular d'elevada concurrència de públic, per la qual cosa és necessari comptar amb la col·laboració de les entitats organitzadores.

- Coordinació amb les entitats organitzadores.
- Tasques de preparació i recursos personals.
- Adequació d'instal·lacions que afecten l'activitat.

Avaluació / Indicador

Data	Esdeveniment	Assistents
20/01/2019	Romeria de Sant Antoni (Alcoi)	200
18/05/2019	Romeria Sant Pasqual (Ibi)	1500
21/08/2019	Festivitat "Verge dels Lliris" Arxiconfraria Mare de Déu dels Lliris	500
15/09/2019	Romeria Verge dels Lliris (Alcoi)	anul·lada per mal oratge
08/12/2018	Romeria Salessiana. Col·legi Salessians Sant Vicent Ferrer (Alcoi)	200
24/12/2019	Betlem en <i>La Teixereta</i> . Ajuntament d'Ibi Amics de les Muntanyes (Ibi)	200

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

Col·laboren entitats organitzadores.

2.4. GESTIÓ D'ACTIVITATS TURÍSTIQUES

2.4.1. Gestió del sistema SICTED

Justificació i objectius

- Participació en el projecte global de qualitat turística d'àmbit nacional.
- Assistència a jornades, tallers pràctics i visites d'assessorament.
- Participació en el desenvolupament turístic d'Alcoi.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al Centre de Visitants, que afecta l'àmbit del PN.

- Establiment d'un sistema de qualitat al Parc Natural sobre l'atenció turística.
- Aplicació del Manual de bones pràctiques d'Espais Naturals Protegits.
- Assistència a reunions de formació i seguiment.

Avaluació / Indicador

Auditoria externa anual.

Manteniment del sistema.

Col·laboració amb entitats implicades.

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

2.4.2. Regulació zona d'acampada

Justificació i objectius:

- Col·laboració amb l'Ajuntament d'Alcoi en regular el servei d'acampada de l'àrea recreativa de la Font Roja.
- Especialment significatiu els caps de setmana i períodes festius com la Setmana Santa.
- Fomentar l'ús responsable i sostenible de l'àrea.
- Promoure les normes bàsiques de comportament i recomanacions.

Descripció actuacions:

- Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi, terreny de titularitat pública.
- Coordinació amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.
  - Tasques de difusió de l'àrea d'acampada.
  - Col·laboració puntual amb la gestió de permisos.
  - Gestió periòdica de claus dels vestuaris

Avaluació / Indicador

- Núm. Acampats /any.
- Comparativa amb altres anys

Servei d'acampada - Font Roja 2019		
	Tendes	Persones
gener	3	7
febrer	5	11
març	13	33
abril	27	108
maig	9	15
juny	47	153
juliol	15	44
agost	43	114
setembre	40	111
octubre	29	66
novembre	21	67
desembre	3	6
Total anual	255	735

Any	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Núm. persones/any	862	1.004	635	1.131	1.073	974	735

Responsable execució:

Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.
Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

2.5. CORRECCIÓ D'IMPACTES I SEGURETAT DE L'USUARI

2.5.1. Regulació d'accés per carretera CV-797 Setmana Santa

Justificació i objectius:

L'objectiu d'aquesta actuació és controlar la capacitat de càrrega del Parc Natural durant Setmana Santa, i altres dies festius, així com ordenar i limitar l'afluència de vehicles. Paral·lelament es garanteix el pas dels vehicles d'extinció i emergències en el cas d'incidències.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi i en terrenys de titularitat pública.

- Coordinació amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi, Diputació d'Alacant, Policia Local, Departament de carreteres de la Guàrdia Civil.
- Informació de la campanya al servei de cases rurals, restaurant i propietaris afectats pel tall de carretera.
- Tasques de difusió de la campanya de limitació accés als visitants.
- Disponibilitat de recursos personals.
- Tall de carretera regulat (CV 797) en funció de la capacitat dels aparcaments de les àrees de Sant Antoni i de la Font Roja, per voluntaris de Protecció Civil, ACIF i Charly Alfa 27 MHz.
- NOTA: en 2019 l'episodi de pluges intenses durant la Setmana Santa obliga a suspendre tot aquest dispositiu.

Avaluació / Indicador

Núm. Visitants / comparativa amb altres anys.

Comparativa de visitants atesos al Centre de Visitants durant els dies de Setmana Santa entre els anys 2013 – 2019

Responsable execució:

Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Setmana Santa	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants	Visitants al Centre de Visitants
Divendres	411	414	380	404	259	199	120
Dissabte	339	284	646	176	404	263	Tancat per pluges
Diumenge	233	320	183	292	655	236	Tancat per pluges
Dilluns	275	233	212	254	495	255	Tancat per pluges
TOTAL	1.258	1.251	1.421	1.126	1.813	953	120

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Usuaris Servei Bus	773	525	573	880	634	672	0

3. PROGRAMA DE GESTIÓ DE LES RELACIONS AMB L'ENTORN SOCIAL

3. PROGRAMA DE GESTIÓ DE LES RELACIONS AMB L'ENTORN SOCIAL

3.1. ACTIVITATS DE PROMOCIÓ, INTERPRETACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

3.1.1. Servei d'acollida escolar

Justificació i objectiu

- Comunicar i transmetre els valors de l'espai natural.
- Transmetre la importància de la preservació del conjunt dels espais naturals en l'àmbit autonòmic, nacional, etc.
- Conscienciar de la fragilitat dels nostres ecosistemes i de la necessitat d'adoptar mesures per a conservar-los.
- Fomentar els comportaments respectuosos i compromesos amb la conservació del patrimoni natural i cultural.
- Promoure la participació activa.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada a l'àrea recreativa de la Font Roja (Alcoi).

- El servei d'acollida a Centres Escolars amb visita concertada consisteix en una explicació personalitzada d'uns 45 - 60 minuts sobre els valors naturals i culturals del Parc, en l'entorn del Centre de Visitants i l'àrea recreativa.
- Complementàriament el grup pot visitar el Centre i veure les exposicions i audiovisual del Parc Natural.
- Servei disponible un dia /setmana.

Responsable execució:

Equip de Promoció del Parc Natural.

Avaluació / Indicador

- Nombre de centres escolars i grups concertats atesos i total d'alumnes.

Típus de visita	Núm. Grups 2018	Núm. Grups 2019	Núm. Total persones 2018	Núm. Total persones 2019
Visita concertada (servei d'acollida)	52	49	1.968	1.847
Visita autoritzada	149	160	7.225	7.830
TOTAL	201	209	9.193	9.677

3.1.2. Activitats de promoció

Justificació i objectius

- Promoure els valors del patrimoni natural i cultural de l'espai natural.
- Transmetre la importància de la preservació del conjunt dels espais naturals en l'àmbit autonòmic, nacional, etc.
- Conscienciar de la fragilitat dels nostres ecosistemes i de la necessitat d'adoptar mesures per a conservar-los.
- Fomentar els comportaments respectuosos i compromesos amb la conservació.
- Promoure la participació activa per al públic familiar.

Descripció actuacions 2019:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi o Ibi i, generalment, en terrenys de titularitat pública.

- Realització d'un itinerari temàtic o activitat guiada adreçada al públic en general. Generalment es realitzen el cap de setmana, amb una periodicitat mensual o bimensual.
- Promoció de campanyes coordinades per la xarxa de Parcs Naturals.
- Promoció de celebracions d'àmbit regional o internacional (Dia mundial de ...).
- Difusió d'exposicions temporals al Centre de Visitants.
- Disseny de l'activitat i temàtica, de vegades amb la col·laboració d'alguna entitat local.
- Promoció i difusió de l'activitat (subscriptors, pàgina web, xarxes socials, etc.)
- Explicació personalitzada o taller d'entre 2 a 3 hores de durada sobre els valors naturals i culturals del Parc.

Activitats de promoció

Activitat de promoció 2019	Entitat col·laborada	Data	Persones assistents
Repoblem l'àrea del Santuari	--	26/01/2019	24
Anellament en família - Rincón Bello (Petrer)	--	23/02/2019	10
Una passejada per l'entorn del riu Serpis	Ajuntament d'Alcosser de Planes	09/03/2019	48
Coneix el nostre veí, el teuladí	Salvem el Teuladí – Grup Reiet d'Anellament	23/03/2019	25
Gaudeix d'una sessió de Postural entre carrasques	Ajuntament d'Alcoi. Complex esportiu municipal Eduardo Latorre	27/04/2019	25
#depajareo per la FontRoja	EUROPARC- España	18/05/2019	21
Tutes màgiques. Itinerari pel Barranc de l'Infern	Ajuntament d'Ibi	25/05/2019	110
Les caves de neu de la Font Roja	Ajuntament d'Alcoi, Museu Arqueològic d'Alcoi i CAEHA	26/05/2019	22
Els colors de la nit, coneix les papallones nocturnes del Carrascal	--	12/07/2019	52
El poblat ibèric del Puig d'Alcoi	Ajuntament d'Alcoi. CAEHA	29/09/2019	220
Jornades divulgatives científiques	Ajuntament Cocentaina	4-5-6/10/2019	60
Aus que vénen del Nord, aus que vénen del Sud	Grup Reiet d'anellament, World Migratory Bird Day	19/10/2019	29

Els colors de la tardor, i altres	Setmana Europea de prevenció de residus	09/11/2018	20
Dia Internacional de les Muntanyes. Pugem junts a la Teixereta	Centre Excursionista Amics de les Muntanyes (Ibi) i Centre Excursionista d'Alcoi.	14/12/2018	21
TOTAL (assistents)			627

Exposicions temporals:

Exposició temporal 2019	Entitat col·laborada	Data	Visites (persones)
<i>#STOP al FOC, en ruta</i>	Servei de Prevenció d'Incendis Forestals, ACTIO activitats educatives	14/01 fins 03/02/2019	1110
<i>Pinzellades de la Font Roja i Alcoi</i>	Escola Municipal de Belles Arts, Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Alcoi.	08/06 fins 15/09/2019	8663
<i>Un viatge als Pols: un món en perill</i>	Museu de la Biodiversitat, CIBIO, Universitat d'Alacant, Ajuntament d'Ibi	15/06/2019 fins 15/01/2020	20.871
<i>Papallones de la Font Roja. Fotografiar la Natura</i>	Obra fotogràfica de Josep Durà	Des del 23/11/2019	5751
TOTAL (persones visita)			36.395

Responsable execució:

Equip de Promoció del Parc Natural. Col·laboració amb entitats locals.

3.1.3. Altres col·laboracions

Participació en les Jornades de Sostenibilitat de l'Ajuntament de Muro

L'Equip de Promoció col·labora en les Jornades de Sostenibilitat de l'Ajuntament de Muro al mes de març, amb la realització de dues sessions d'anellament científic i dues sessions de visita guiada de l'ecosistema de ribera, en l'entorn del riu d'Agres al seu pas per la localitat de Muro. Les visites estan adreçades als col·legis locals (CEIP Montcabrer i CEIP El Bracal), els quals participen de forma entusiasta en l'activitat, amb un total de 77 escolars.

Col·laboració amb les activitats desenvolupades a l'edifici Font Roja Natura.

L'Equip de Promoció col·labora en diferents activitats promogudes per altres entitats (Ajuntament d'Alcoi, Universitat d'Alacant i la Fundación Caja Mediterráneo -CEMA). En 2019 s'han celebrat les següents:

- Taller de cultiu i comercialització de fongs. Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo -CEMA, 15-16/03/2019.
- Curs d'Orquidies. Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo -CEMA. 12-13/04/2019.
- Jornada sobre bones pràctiques ambientals en allotjaments turístics d'interior. Organitza Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo -CEMA. 10/05/2019
- Curs de flora i vegetació de la Font Roja, Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo -CEMA. 17-18/05/2019.
- Curs de coneixement de les aus. Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo CEMA, 27-28/09/2019
- Curs de bolets. Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo CEMA. 25-29/10/2019
- Curs de rastres de la fauna. Organitza: Universitat d'Alacant i Fundación Caja Mediterráneo CEMA. 08-09/11/2019

3.2. COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

3.2.1. Promoció a les xarxes socials (pàgina web, Facebook, Twitter)

Justificació i objectius

- Oferir informació dinàmica i programa d'activitats del Parc Natural.
- Oferir informació de primera mà i contrastada als interessats pel Parc Natural.
- Apropar als distints agents socials totes les publicacions realitzades des del Parc Natural en format digital.
- Informar sobre la normativa i pautes de conducta en l'espai natural.
- Informar sobre la gestió realitzada en el Parc Natural.

Descripció d'actuacions:

- Manteniment i actualització continuada de la pàgina oficial de Facebook i de la pàgina web del Parc Natural.
- Actualització setmanal de la pàgina oficial de Facebook amb notícies, fotografies i divulgació d'activitats.

Avaluació / Indicador

- **Facebook:** Nombre de seguidors de la pàgina oficial de Facebook: **3.626** seguidors (23 de juny de 2020)

2018 (a data 14 de març)	2019 (a data 5 d'abril)	2020 (a data 23/06)
2.280	2.867	3.626

- **Pàgina web:** Nombre de visites a la pàgina web del Parc Natural: **69.030** visites /any

Any 2017	Any 2018	Any 2019
84.868 visites /any	78.989 visites /any	69.030 visites /any

- **Twitter:** gestionat directament pel Gabinet de premsa de la Conselleria.

Responsable execució:

Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits, Gabinet de premsa.
Equip de Promoció del Parc Natural.

3.2.2. Dossier de premsa, notes de premsa i comunicació

Justificació i objectius:

- Diàriament es fa una consulta a la premsa en edició digital. Es fa un recull de les notícies relatives al Parc Natural i s'arxiven.
- Col·laboració amb diferents mitjans de comunicació local i amb el gabinet de premsa de Conselleria que coordina la publicació i difusió de les diferents activitats i actuacions que s'han desenvolupat al Parc Natural.

Descripció actuacions:

- Recollida diària de notícies en premsa digital.
- Redacció i col·laboració amb el Gabinet de premsa de Conselleria per a la difusió de les diferents activitats i actuacions que s'han desenvolupat al Parc Natural.
- El personal del Parc Natural col·labora amb diferents mitjans de comunicació (ràdio i periòdics locals, televisió local i autonòmica), bàsicament mitjançant comunicació directa sobre qualsevol notícia d'actualitat al Parc Natural.

Avaluació / Indicador

El recull de notícies relatives al Parc Natural realitzat l'any 2019 és de 121 notícies.

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

3.2.3. Butlletí trimestral informatiu «El Galer»

Justificació i objectius:

- Publicació de caràcter trimestral en edició digital
- Informació dinàmica i d'actualitat sobre el Parc Natural.

Descripció actuacions:

- Disseny i maquetació del butlletí.
- Programació trimestral dels continguts del butlletí.
- Redacció d'articles i notícies.
- Selecció de fotografies i contingut gràfic.
- Difusió a les xarxes socials i persones interessades.

Avaluació / Indicador

Edició anual de 4 butlletins.
Versió valencià i castellà.

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

3.3. MARCA PARCS NATURALS

Justificació i objectius

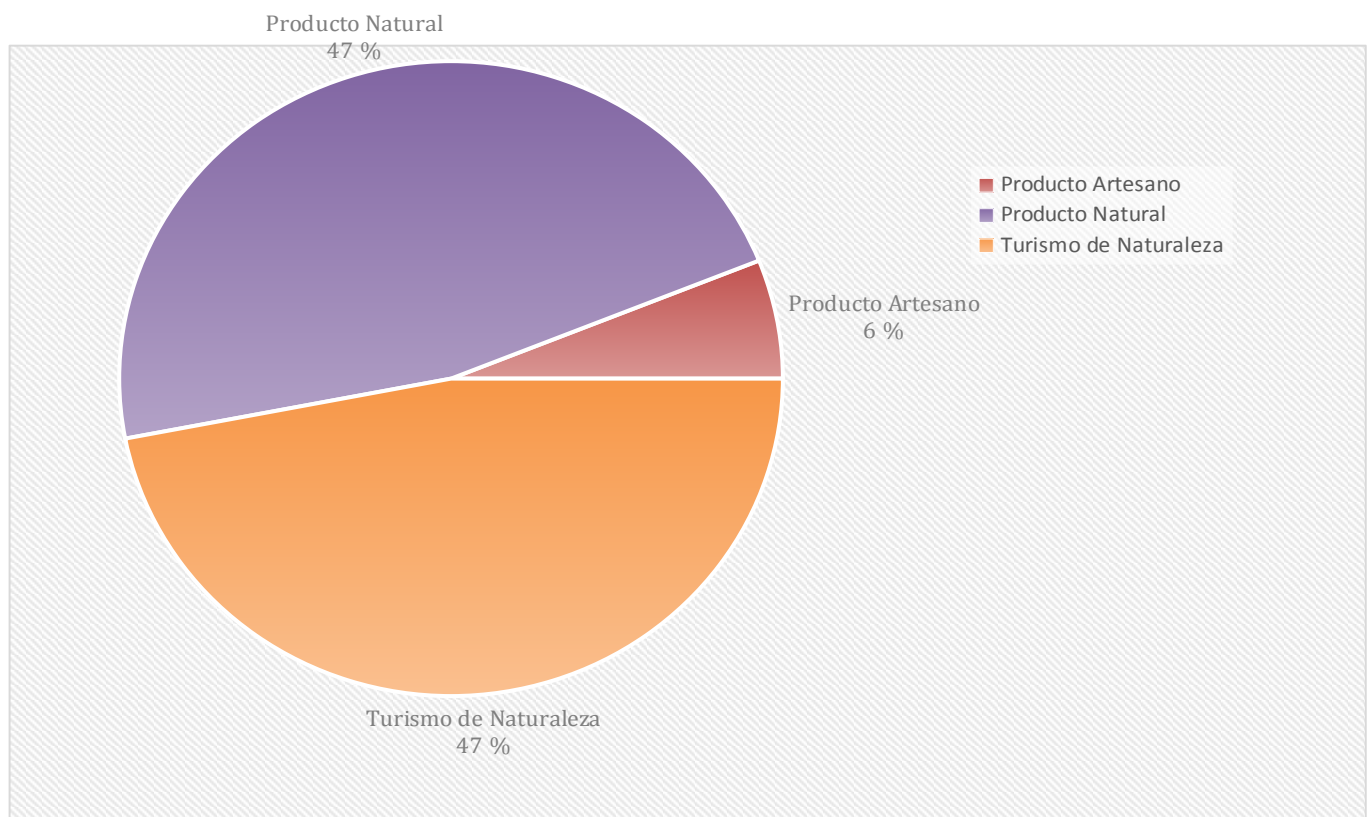
Promoure mecanismes i criteris que assegurin l'activitat socioeconòmica sostenible, dins dels objectius de conservació i preservació del Parc Natural.

Empreses certifica

L'any 2019 es dona continuïtat a les certificacions obtingudes durant l'any 2018, passant de les 120 empreses que existien a la fi de l'any 2018 a les 132 empreses a 31 de desembre de 2019.

En total se certifiquen 12 noves empreses. No hi ha hagut baixes en aquest període.

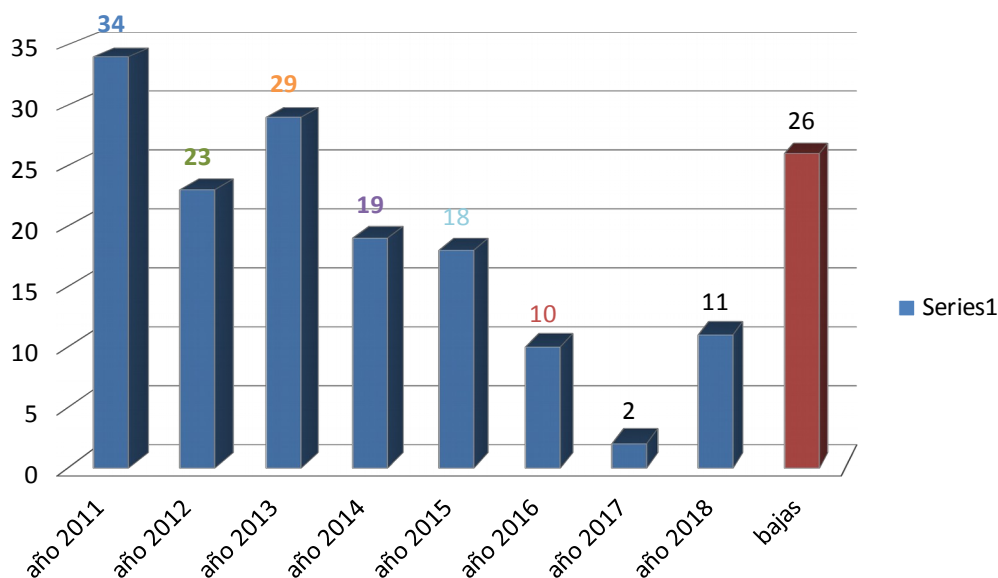
Les llicències per família s'agrupen en: 8 per a productes artesans, 62 per a producte natural i 62 per a turisme de naturalesa.

L'evolució de la marca des de la seua data de llançament es resumeix en la següent:

- Any 2011: se certifiquen 34 noves empreses.
- Any 2012: se certifiquen 23 noves empreses, fins a aconseguir un total de 57 empreses.
- Any 2013: se certifiquen 29 noves empreses, fins a aconseguir un total de 83 empreses, es tramiten 3 baixes (2 voluntàries per cessament de negoci i una derivada de l'incompliment de la normativa aplicable).
- Any 2014: se certifiquen 19 noves empreses, fins a un total de 96, ja que 6 són baixa per diferents motius.
- Any 2015: se certifiquen 18 noves empreses, fins a un total de 112, havent-se tramitat dues baixes.
- Any 2016 : se certifiquen 10 noves empreses, fins a un total de 117, havent-se tramitat tres baixes
- Any 2017 se certifiquen 2 noves empreses, fins a un total de 112, havent-se tramitat set baixes
- Any 2018 se certifiquen 11 noves empreses fins a un total de 120, havent-se tramitat cinc baixes
-

Evolució anual d'altres i total baixes

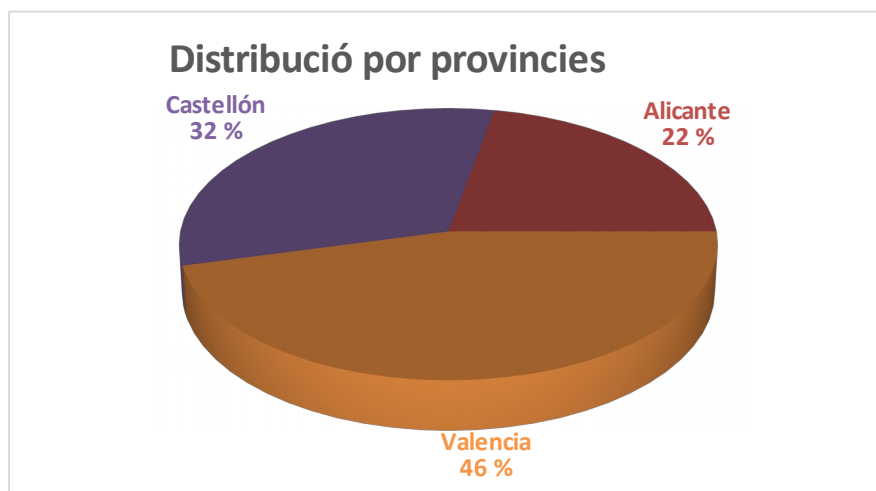

La distribució d'empreses per parc és la següent:

	Producte Artesà	Producte Natural	Turisme de Natura	TOTAL general
PN Chera-Sot de Chera	-	-	2	2
PN El Fondo	1	3	2	6
PN El Turia	-	3	3	6
PN Font Roja	2	1	5	8
PN Hoces del Cabriel	2	13	7	22
PN Illes Columbretes	-	-	2	2
PN La Mata-Torreveja	-	2	3	5
PN L'Albufera	-	11	7	18
PN Les Salines de Santa Pola	-	1	1	2
PN Marjal Pego Oliva	-	1	4	5
PN Montgó	-	-	4	4
PN Penyagolosa	-	4	5	9
PN Prat de Cabanes	-	-	2	2
PN Puebla de San Miguel	-	-	1	1
PN Serra Calderona	1	4	1	6
PN Serra de Mariola	-	4	4	8
PN Serra d'Espadà	2	10	10	22
PN Serra d'Irta	-	4	4	8
PN Desert de les Palmes	-	-	3	3
PN Serra Gelada	-	1	2	3

D'aquestes 6 empreses operen en més d'un parc. La distribució de les empreses amb productes certificats amb la marca per províncies és la següent:

Durant el 2019 s'han realitzat 12 esdeveniments de dinamització en parc i associacions que ho han sol·licitat i la Mostra del 3 de febrer en la Plaça de l'Ajuntament de València amb 45 participants per part de les empreses i una gran afluència de públic.

Responsable execució:

Equip Tècnic del Servei Central de Parcs Naturals.

3.4. ACTIVITATS DE VOLUNTARIAT

Justificació i objectius

Parc Natural diverses activitats amb menors del Centre la Villa (Villena) mitjançant la Fundación Diagrama.

- Sensibilitzar sobre els conflictes ambientals del Parc Natural a la població local.
- Transmetre al grup de voluntaris la normativa bàsica del Parc Natural, en especial respecte a l'ús públic.
- Potenciar el treball en equip i valorar, la iniciativa i la creativitat del grup de voluntaris.
- Apropar els valors naturals i culturals dels Espais Naturals Protegits a la societat mitjançant l'acció voluntària.

Descripció actuacions:

Actuacions realitzades al terme municipal d'Alcoi. Terrenys de titularitat pública. Visites setmanals en període escolar.

- Neteja de residus de l'àrea recreativa de la Font Roja.
- Manteniment de diversos trams de cuneta de la pista forestal del Menejador.
- Neteja de les «places carbonera» de la senda del Menejador.
- Retirada de restes de llenya.

Avaluació / Indicador

Núm. de voluntaris participant: 6 persones / 30 visites a l'any

Responsable execució:

Equip Tècnic i equip de Promoció del Parc Natural.

4. PROGRAMA D'ADQUISICIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT

4. PROGRAMA D'ADQUISICIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT

4.1. ACTIVITAT CIENTÍFICA PRÒPIA

4.1.1. Seguiment mortalitat de vertebrats a la CV-797

Justificació i objectius:

- Realitzar un seguiment a llarg termini sobre l'impacte de la carretera d'accés al Parc Natural sobre els diferents grups faunístics.
- Determinar l'estacionalitat dels atropellaments.
- Descriure les principals espècies i grups faunístics afectats.
- Detectar els punts negres d'atropellaments de fauna a la carretera.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi i en terrenys de titularitat pública (CV-797 - Diputació d'Alacant).

- Seguiment diari dels animals trobats atropellats a la carretera CV-797 d'accés al Parc Natural.
- Determinació de l'espècie i del sexe quan era possible.
- Georeferenciació del punt on es localitza l'atropellament.
- Base de dades on es recopila la informació, revisió, consulta o anàlisi.
- Incorporació de les cites al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.

Avaluació / Indicador

Descripció de les principals espècies i grups faunístics afectats, nombre d'individus per espècie i grup.

Percentatge per grups faunístics de les dades d'atropellament 2019. Prenen com a referència els grups faunístics, la distribució i percentatges és la següent: mamífers: 9 ex. de 4 espècies (34,61 %), aus: 3 ex. de 3 espècies (11,53 %), rèptils 14 ex. de 6 espècies (52,84 %)

Espècie	Individus atropellats 2019	%
<i>Rinechis scalaris</i>	2	7,69 %
<i>Psammodromus algirus</i>	5	19,23 %
<i>Malpolon monspessulanus</i>	1	3,84 %
<i>Vipera latastei</i>	2	7,69 %
<i>Hemorrhois hippocrepis</i>	2	7,69 %
<i>Timon lepidus</i>	2	7,69 %
<i>Saxicola rubicola</i>	1	3,84 %
<i>Erithacus rubecula</i>	1	3,84 %
<i>Turdus philomelos</i>	1	3,84 %
<i>Martes foina</i>	1	3,84 %
<i>Felis catus</i>	1	3,84 %
<i>Apodemus sylvaticus</i>	2	7,69 %
<i>Sciurus vulgaris</i>	5	19,23 %
TOTAL	26	100%

Responsable execució:

Equip Tècnic del Parc Natural, Brigada de conservació i Manteniment i Agents Mediambientals.

4.1.2. Seguiment d'aus forestals mitjançant l'anellament científic

Justificació i objectius:

- Coneixement de les diferents poblacions de les espècies aus forestals que habiten la serra del Carrascal.
- Supervivència de les aus marcades a llarg termini.
- Dispersió de les aus marcades dins de la mateixa serra i en les serres pròximes.
- Fluctuació i fenologia de les diferents espècies d'aus al llarg del temps.
- Coneixement de la biometria de diferents espècies característiques de carrascals madurs i boscos mixtos: *Erithacus rubecula*, *Fringilla coelebs*, *Periparus ater*, *Parus major*, *Cyanistes caeruleus*, *Lophophanes cristatus*, *Loxia curvirostra*, *Phylloscopus ibericus*, *Sylvia atricapilla*.

Descripció actuacions:

- Sessió d'anellament quinzenal.
- Determinació de l'espècie.
- Presa de mesures biomètriques de i de condició física.
- Marcatge amb anella oficial remite ICONA – Madrid.
- Base de dades que recopila la informació, revisió, consulta o anàlisi.
- Incorporació de les cites al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.
- Manteniment de la vegetació en la zona on s'instal·len les xarxes: desbrossaments selectius i podes localitzades.
- Puntualment es poden realitzar altres sessions d'anellament a altres punts del Parc Natural (font de Tetuan, etc).
- L'estació es troba inclosa també dins de la xarxa d'estacions d'anellaments del programa PASER (Pla d'Anellament de Seguiment d'Espècies Reproductores) promogut per SEO/Birdlife (Societat Espanyola d'Ornitologia).

Emplaçament

Lloc: Font del mas de Celedón

Titularitat: Privat. Propietari de la finca de Celedón

Municipi: Alcoi

Avaluació / Indicador

- Anàlisi de les dades: productivitat de joves, major o menor nombre de captures totals i captures per espècies.
- Les dades arreglades en cada sessió de l'Estació d'Esforç Constant són incorporades al Banc de Dades de la Biodiversitat de la CV.

Responsable execució:

Equip Tècnic i la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

RESULTATS DELS ANELLAMENTS ESTACIÓ D'ESFORÇ CONSTANT FONT ROJA – CELEDÓN. ANY 2019			
Espècie	Núm. exemplars	1ers anellaments	Controls
<i>Aegithalos caudatus</i>	7	5	2
<i>Chloris chloris</i>	2	2	0
<i>Carduelis carduelis</i>	0	0	0
<i>Certhia brachydactyla</i>	7	4	3
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	0	0	0
<i>Emberiza cia</i>	1	1	0
<i>Emberiza cirius</i>	6	6	0
<i>Cyanistes caeruleus</i>	4	4	0
<i>Erithacus rubecula</i>	284	215	69
<i>Ficedula hypoleuca</i>	2	2	0
<i>Fringilla coelebs</i>	6	6	0
<i>Garrulus glandarius</i>	7	7	0
<i>Hippolais polyglotta</i>	1	1	0
<i>Luscinia megarhynchos</i>	1	1	0
<i>Periparus ater</i>	11	11	0
<i>Lophophanes cristatus</i>	6	4	2
<i>Parus major</i>	16	14	2
<i>Phylloscopus bonelli</i>	4	4	0
<i>Phylloscopus collybita</i>	0	0	0
<i>Picus viridis</i>	1	1	0
<i>Regulus ignicapilla</i>	5	4	1
<i>Serinus serinus</i>	1	1	0
<i>Sylvia atricapilla</i>	79	69	10
<i>Sylvia cantillans</i>	1	1	0
<i>Sylvia conspicillata</i>	1	1	0
<i>Sylvia melanocephala</i>	19	14	5
<i>Troglodytes troglodytes</i>	1	1	0
<i>Turdus merula</i>	47	41	6
<i>Turdus philomelos</i>	8	8	0
<i>Turdus viscivorus</i>	1	1	0
TOTAL	529	429	100

RESULTATS ANELLAMENTS DE L'ESTACIÓ PASER 4111 FONT ROJA – CELEDÓN. ANY 2019				
Espècies	Núm. exemplars	1ers anellaments	Controls	Juvenils
<i>Aegithalos caudatus</i>	1	1	0	0
<i>Chloris chloris</i>	1	1	0	0
<i>Carduelis carduelis</i>	0	0	0	0
<i>Certhia brachydactyla</i>	3	3	0	3
<i>Cyanistes caeruleus</i>	1	1	0	1
<i>Emberiza cirrus</i>	2	2	0	0
<i>Erithacus rubecula</i>	92	70	22	58
<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	1	0	0
<i>Fringilla coelebs</i>	2	2	0	2
<i>Garrulus glandarius</i>	5	5	0	3
<i>Hippolais polyglotta</i>	1	1	0	0
<i>Lophophanes cristatus</i>	4	4	0	4
<i>Luscinia megarhynchos</i>	1	1	0	0
<i>Periparus ater</i>	4	4	0	4
<i>Parus major</i>	5	5	0	2
<i>Phylloscopus bonelli</i>	4	4	0	3
<i>Picus viridis</i>	0	0	0	0
<i>Serinus serinus</i>	1	1	0	0
<i>Sylvia atricapilla</i>	12	12	0	4
<i>Sylvia cantillans</i>	1	1	0	1
<i>Sylvia conspicillata</i>	0	0	0	0
<i>Sylvia melanocephala</i>	4	4	0	4
<i>Turdus merula</i>	23	23	0	23
<i>Turdus viscivorus</i>	1	1	0	1
TOTAL	188	155	33	111

Resultats anellaments del programa PASER (Pla d'Anellament de Seguiment d'Espècies Reproductores) promogut per SEO/Birdlife (Societat Espanyola d'Ornitologia).

4.1.3. Banc de dades de la Biodiversitat (BDBCv)

Justificació i objectius:

- Conèixer amb la màxima amplitud la quantitat d'espècies de flora i fauna que es distribueixen al Parc Natural i el seu àmbit d'influència.
- Detectar l'abundància de cada una de les espècies de fauna (vertebrada i invertebrada) i flora (vascular i no vascular) que es poden trobar a l'espai natural i el seu àmbit d'influència.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi i Ibi i en terrenys de titularitat pública i privada (i PORN).

- S'afegeixen diàriament dades de flora i fauna a la Base de Dades de la Biodiversitat de la CV.
- S'incorporen dades de flora seguint el cicle biològic anual de les diferents espècies.
- Amb les espècies de fauna es segueix la mateixa metodologia per als grups de mamífers, rèptils, amfibis i invertebrats. Només al grup de les aus hi ha certs condicionants per a l'hora d'incloure'ls al BDBCv com és la temporada de nidificació.
- Es desenvolupa especial interès a la recollida de dades d'invertebrats, grup faunístic que mostra una manca d'informació relativa a espècies que habiten en el Carrascal i la seua zona d'influència i la seua distribució dins dels diferents ecosistemes.

Avaluació / Indicador

- Nombre de cites de flora vascular/no vascular i nombre de cites de fauna vertebrada i invertebrada afegides al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.
- Nombre d'espècies de flora vascular/no vascular i nombre d'espècies de fauna vertebrada i invertebrada afegides al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.
- Quadrícules «en blanc»: 10 quadrícules 1 x 1 amb poca informació sobre espècies o poques cites de flora i fauna
- Cal augmentar el nombre de cites d'espècies prioritàries: *Festuca triflora*, *Festuca nevadensis*, *Bubo bubo*, *Circaetus gallicus*, *Aquila fasciata*, *Falco peregrinus*, *Lullula arborea*, *Galerida theklae*, *Sternbergia colchiciflora*, *Myotis myotis*, *Ammoides pusilla*, *Caprimulgus europaeus*, *Pyrhocorax pyrrhocorax*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis blythii*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus mehelyi*, *Myotis capaccinii*, *Tilia platyphyllos*, *Coenagrion mercuriale*.

L'any **2019** s'han incorporat al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Conselleria, 1.526 cites que pertanyen a **256** espècies, desglossades de la següent manera:

Grups	Núm. Espècies 2017	Núm. Espècies 2018	Núm. Espècies 2019	Núm. Cites 2017	Núm. Cites 2018	Núm. Cites 2019
Fongs i líquens	2	19	4	7	41	32
Flora vascular	53	78	99	326	428	409
Invertebrats	39	66	67	103	175	311
Peixos	1	0	0	1	0	0
Amfibis	3	4	3	10	12	8
Rèptils	9	9	8	21	34	48
Aus	43	61	66	230	443	557
Mamífers	10	11	9	133	190	161
	160	248	256	831	1.323	1.526

Grups	Núm. Espècies	Núm. Cites
Fongs i líquens		
Flora vascular	248	5.724
Invertebrats	297	2.608
Peixos	0	0
Amfibis	5	222
Rèptils	8	312
Aus	130	5.379
Mamífers	22	2.013
	160	831

Taula 2.- Totals de dades del BDB de l'usuari Font Roja

Responsable execució:

Equip Tècnic del Parc Natural, Brigada de Conservació i Manteniment i Agents Mediambientals

4.1.4. Seguiment per fotoidentificació d'invertebrats

Justificació i objectius:

- Conèixer les diferents espècies d'invertebrats que habiten a la serra del Carrascal i la seua àrea d'influència.
- Ampliar el llistat del nombre d'espècies presents al Parc Natural.
- Crear un arxiu fotogràfic de les diferents espècies d'invertebrats en el mateix Parc Natural.

Descripció actuacions:

- Seguiment diari d'albiraments de diferents espècies d'invertebrats
- Es prenen fotografies d'invertebrats dels quals es desconeix l'espècie i s'envien al Museu Valencià d'Història Natural on són identificades, algunes d'elles a escala d'espècie, mentre que algunes només és possible la seua identificació fins al gènere o, com a màxim, a família.
- Altres fotografies són enviades a la pàgina web www.biodiversidadvirtual.com. Aquesta identificació és corroborada mitjançant diferents bancs fotogràfics d'entomofauna.
- Incorporació de les cites al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.

Emplaçament

Lloc: Tot l'àmbit del Parc Natural (i PORN)

Titularitat: Pública i privada

Municipi: Alcoi i Ibi

Avaluació / Indicador

Nombre d'espècies de fauna invertebrada afegides al Banc de Dades de la Biodiversitat de la CV.

Responsable execució:

Equip de Promoció del Parc Natural, Brigada de Conservació i Manteniment i Agents Mediambientals

Espècie	Inserció de cites	Primera cita Parc Natural	Primera cita terme municipal Alcoi	Primera cita terme municipal Ibi	Primera cita comarques d'Alacant	Primera cita Comunitat Valenciana
<i>Acmaeodera degener</i>	X					
<i>Acontia lucida</i>	S/C					
<i>Acrontia aceris</i>	S/C					
<i>Adactytolis gesticularia</i>	S/C					
<i>Aedes albopictus</i>	S/C					
<i>Agrius convolvuli</i>	X					
<i>Agrochola lychnidis</i>	S/C					
<i>Alvarodoia disjecta</i>	X					
<i>Anax imperator</i>	X					
<i>Anthaxia hungarica</i>	X					
<i>Anthocharis cardamines</i>	S/C					
<i>Anthocharis euphenoides</i>	X					
Anoxia australis		X	X			
<i>Apis mellifera</i>	X					
<i>Argynnis pandora</i>	X					
<i>Autographa gamma</i>	X					
<i>Bena bicolorana</i>	X					
<i>Berberomeloe majalis</i>	X					
<i>Blaps lusitanica</i>	X					
<i>Bombus terrestris</i>	X					
<i>Bostra obsoletalis</i>	S/C					
<i>Bryonycta pineti</i>	S/C					
<i>Bryophila domestica</i>	S/C					
<i>Bustilloxia saturala</i>	X					
Caradrina aspersa		X	X			
<i>Catephia alchymista</i>	X					
<i>Campaea honoraria</i>	X					
<i>Catocala conjuncta</i>	X					
Catocala dilecta		X	X			
<i>Catocala elocata</i>	X					
<i>Catocala nymphaea</i>	X					
<i>Catoptria pinella</i>	S/C					
<i>Charaxes jasius</i>	X					
<i>Charissa mucidaria</i>	S/C					
<i>Chemerina caliginearia</i>	S/C					
<i>Chrysolina americana</i>	X					
<i>Chrysolina bankii</i>	S/C					
<i>Coccinella septempunctata</i>	X					
<i>Coenonympha dorus</i>	X					
<i>Colias croceus</i>	X					
<i>Colotis pennaria</i>	S/C					
<i>Comptosia opacaria</i>	S/C					
<i>Coscinia cribaria</i>	S/C					
Cryptocheilus alternatus	X		X			
<i>Cyrtochaenus wlackenaeri</i>	X					
<i>Dendrolimus pini</i>	X					
<i>Distoleon tetragrammicus</i>	X					

<i>Dorcus parallelipedus</i>	X					
<i>Dyscia penulataria</i>	S/C					
<i>Dysgonia algira</i>	X					
<i>Ecleora solieraria</i>	S/C					
<i>Eliema caniola</i>	X					
<i>Endotricha flammealis</i>	X					
<i>Ennomos quercaria</i>	S/C					
<i>Episema grueneri</i>	S/C					
<i>Etiella zinckenella</i>	X					
<i>Euphitecia phoeniceata</i>	S/C					
<i>Euphitecia semigraphata</i>	S/C					
<i>Euphydryas desfontainii</i>	S/C					
<i>Euplagia quadripunctaria</i>	S/C					
<i>Eusparassus dufouri</i>	X					
<i>Evergestis politalis</i>						
<i>Exosoma lusitanicum</i>	X					
<i>Favonius quercus</i>	X					
<i>Galleria mellonella</i>		X	X		X	X
<i>Gnophos perspersata</i>	X					
<i>Gonepteryx cleopatra</i>	X					
<i>Gonepteryx rhamni</i>	X					
<i>Helicoverpa armigera</i>	X					
<i>Heliotaurus ruficollis</i>	X					
<i>Hipparchia alcyone</i>	X					
<i>Hipparchia fidia</i>	X					
<i>Hipparchia semele</i>	X					
<i>Homoeosoma sinuella</i>	S/C					
<i>Hogna radiata</i>	X					
<i>Hyles livornica</i>	S/C					
<i>Idaea albarracina</i>	X					
<i>Idaea alyssumata</i>	S/C					
<i>Idaea aversata</i>	S/C					
<i>Idaea belemiata</i>	X					
<i>Idaea degeneraria</i>	X					
<i>Idaea deversaria</i>		X	X			
<i>Idaea eugeniata</i>	X					
<i>Idaea filicata</i>	X					
<i>Idaea fuscovenosa</i>	X					
<i>Idaea infirmaria</i>		X	X			
<i>Idaea litigiosaria</i>		X	X			
<i>Idaea mediaria</i>	X					
<i>Idaea mustelata</i>	X					
<i>Idaea obsoletaria</i>		X	X			
<i>Idaea ochrata</i>	X					
<i>Idaea ostrinaria</i>	X					
<i>Idaea rhodogrammaria</i>	X					
<i>Idaea subsericeata</i>	X					
<i>Iphiclides podalirius</i>	X					
<i>Iris oratoria</i>	X					
<i>Isturgia miniosaria</i>	S/C					
<i>Itane vincularia</i>	S/C					
<i>Kuchleria insignata</i>	S/C					

<i>Lampides boeticus</i>	X				
<i>Larentia malvata</i>	S/C				
<i>Lasiommata maera</i>	X				
<i>Lasiommata megera</i>	X				
<i>Leptoglossus occidentalis</i>	S/C				
<i>Leucochlaena oditis</i>	S/C				
<i>Libellula depressa</i>	X				
<i>Libythea celtis</i>	X				
<i>Lucanus barbarossa</i>	X				
<i>Lycosa hispanica</i>	X				
<i>Lybelloides baeticus</i>	X				
<i>Lymantria dispar</i>	X				
<i>Macroglossum stellatarum</i>	X				
<i>Maniola jurtina</i>	X				
<i>Mantis religiosa</i>	X				
<i>Megascolia maculata</i>	X				
<i>Melanargia lachesis</i>	X				
<i>Melanargia occitanica</i>	X				
<i>Melitaea phoebe</i>	X				
<i>Metasia cuencalis</i>	S/C				
<i>Monochamus galloprovincialis</i>	X				
<i>Muschampia proto</i>					
<i>Myrrha octodecymguttata</i>	X				
<i>Mythimna ferrago</i>	X				
<i>Mythimna sicula</i>	S/C				
<i>Mythimna unipunctata</i>	X				
<i>Nebula ibericata</i>	S/C				
<i>Nezara viridula</i>	X				
<i>Noctua fimbriata</i>		X	X		X
<i>Nomophila noctuella</i>	X				
<i>Notonecta glauca</i>	X				
<i>Nycteola revayana</i>		X	X		X
<i>Nyctobrya muralis</i>		X	X		
<i>Nymphalis polychloros</i>	X				
<i>Odice jucunda</i>	X				
<i>Oedipoda caerulea</i>	X				
<i>Opisthograptis lueola</i>	S/C				
<i>Oryctes nasicornis</i>	X				
<i>Oxythorea funesta</i>	X				
<i>Paidia rica</i>	X				
<i>Palpita vitrealis</i>	X				
<i>Papilio machaon</i>	X				
<i>Pararge aegeria</i>	X				
<i>Pempelia genistella</i>	S/C				
<i>Pennithera ulicata</i>	S/C				
<i>Peribatodes ilicaria</i>	S/C				
<i>Pericdroma saucia</i>	X				
<i>Petrophora convergata</i>	S/C				
<i>Petrophora narbonea</i>	S/C				
<i>Phaiogramma faustinata</i>		X	X		
<i>Phyllodesma suberifolia</i>	X				

<i>Pieris brassicae</i>	X					
<i>Pieris rapae</i>	X					
<i>Pieris manni</i>	X					
<i>Polymixis lichenea</i>	S/C					
<i>Polyomatus bellargus</i>	X					
<i>Polyomatus escheri</i>						
<i>Polyphaenis sericata</i>	X					
<i>Polyphylla fullo</i>	X					
<i>Pontia daplidice</i>	X					
<i>Pseudophilotes panoptes</i>	X					
<i>Pseudozarba bipartita</i>	X					
<i>Pyrausta sanguinalis</i>	X					
<i>Pyronia bathseba</i>	X					
<i>Recoropha canteneri</i>	X					
<i>Rhaphigaster nebulosa</i>	X					
<i>Rhodometra sacraria</i>	S/C					
<i>Rhodostrophia pudorata</i>		X	X			
<i>Sardocyrnia fortunaria</i>	S/C					
<i>Saturnia pyri</i>	X					
<i>Satyrion spini</i>	X					
<i>Satyrus actaea</i>	X					
<i>Scyphophorus acupunctatus</i>		X	X			
<i>Scopula submutata</i>	X					
<i>Scotopteryx peribolata</i>	S/C					
<i>Scutigera coleoptrata</i>	X					
<i>Selidosema taeniolaria</i>	S/C					
<i>Sphynx maurorum</i>	X					
<i>Stegania trimaculata</i>	S/C					
<i>Stemmatophora brunnealis</i>	S/C					
<i>Synaphe punctalis</i>	S/C					
<i>Sympetrum striolatum</i>		X	X			
<i>Tephronia codetaria</i>	S/C					
<i>Tephronia sepiaria</i>	X					
<i>Thaumetopoea pityocampa</i>	X					
<i>Thomisus onustus</i>	X					
<i>Udea numeralis</i>	S/C					
<i>Vanessa atalanta</i>	X					
<i>Vanessa cardui</i>	X					
<i>Voluzela zonaria</i>	X					
<i>Watsonalla uncinula</i>	X					
<i>Xanthorhoe fluctuata</i>	S/C					
<i>Xanthorhoe skoui</i>	S/C					
<i>Xylocampa areola</i>	S/C					
<i>Xylocopa violacea</i>	X					
<i>Zeuzera pyrina</i>	X					
TOTAL ESPÈCIES	200	15	16	--	3	1

Espècies no citades des de l'any 2009

Tephronia codetaria
Mythimna unipunctata
Recoropha canteneri

Espècies que constitueixen la 1ª cita per al Parc Natural:

Idaea infirmaria
Caradrina aspersa
Nyctobria muralis
Catocala dilecta
Anoxia australis Coleòpter

Espècies que constitueixen la 1ª cita per al terme municipal d'Alcoi

Idaea infirmaria
Caradrina aspersa
Nyctobria muralis
Catocala dilecta
Anoxia australis Coleòpter

Espècies que constitueixen la 1ª cita per a la Comunitat Valenciana

Galleria mellonella

4.1.5. Butterfly Monitoring Scheme (BMS) - Font Roja

Justificació i objectius

- BMS és un programa de seguiment de papallones creat en 2012 i avalat per Butterfly Conservation Europe, Butterfly Conservation UK & De Vlinderstichting.
- L'objectiu principal és ser una eina de diagnòstic per a les poblacions de papallones i els seus hàbitats. A través del seguiment de les seues poblacions es poden conèixer, entre altres, les tendències poblacionals, els canvis fenològics i l'estat de conservació de les espècies.

Descripció actuacions:

- Formació sobre les possibles papallones diürnes existents al Parc Natural.
- Disseny d'itinerari: transecte sobre la pista del Menejador, tram de 3 km, subdividit en 9 sectors.
- Període: una vegada per setmana durant tota la temporada (de maig a setembre).
- Compteig de les papallones adultes a l'itinerari, seguit la metodologia acceptada al Manual de consulta del projecte. Ompliment de fitxa de camp de recompte.
- Identificació d'espècies i anàlisi de dades.

Avaluació / Indicador

14 eixides de camp

Espècies comptades: *Anthocharis euphenoides*, *Arginnis pandora*, *Coenonympha dorus*, *Colias croceus*, *Favonius quercus*, *Gonepteryx rhamni*, *Gonepteryx cleopatra*, *Hipparchia semele*, *Hipparchia fidia*, *Hipparchia alcyone*, *Iphiclides podalirius*, *Lampides boeticus*, *Lasiommata maera*, *Macroglossum stellatarum*, *Melanargia lachesis*, *Melanargia occitanica*, *Melitaea phoebe*, *Muschampia proto*, *Pieris rapae*, *Pieris brassicae*, *Pieris manni*, *Papilio machaon*, *Polyommatus bellargus*, *Polyommatus escheri*, *Polyommatus icarus*, *Pseudophilotes panoptes*, *Pyronia bathseba*, *Satyrus actaea*, *Satyrus esculi*, *Satyrus spini*, *Vanessa atalanta*, *Vanessa cardui*. De les quals destaquem: *Favonius quercus* i *Pseudophilotes panoptes*.

Responsable execució:

Equip de promoció del Parc Natural

4.1.6. Cens anual d'ungulats

Justificació i objectius

Donada la presència palpable de pressió predadora de les diferents espècies d'ungulats al Parc Natural sobre la vegetació, s'estableix la realització d'un cens anual d'ungulats al Parc Natural amb els següents objectius:

- Detectar el nombre d'individus de les diferents espècies d'ungulats del Parc Natural.
- Detecció de zones del Parc Natural amb major densitat d'ungulats.

Descripció actuacions:

Actuació realitzada al terme municipal d'Alcoi i Ibi, terrenys de titularitat pública i privada.

- Disseny del pla d'estudi. Coordinació amb tècnics del Servei de Caça.
- Jornada de formació actualitzada sobre metodologia a seguir.
- Realització de 17 transsectes a peu, i a primera hora del matí, que cobreixen l'extensió del Parc Natural. Amb uns 75 km totalitat de transsectes.
- Repetició del mostreig per 3 vegades (3 dies repartits en dues setmanes) però obtenir dades més fiables.
- Observació de *visu* i anotació de les dades de camp.
- Transmissió de dades al Banc de Dades de la Biodiversitat del Parc Natural.
- Avaluació dels resultats i establiment d'un pla de gestió de les poblacions d'ungulats.

Avaluació / Indicador

Pendent de rebre dades definitives per part del Servei de Caça.

Informe de 2019 pendent de presentar a la reunió del Consell de Protecció.

DADES d'ALBIRAMENTS (cites)	Cens 2017	Cens 2018	Cens 2019
<i>Ovis musimon</i>	55	86	93
<i>Ammotragus lervia</i>	107	198	140

Dades pendents de processament per tal d'establir una estimació de la població d'ungulats herbívors.

Responsable execució:

Tècnics del Servei de Caça (coordinació).

Equip Tècnic del Parc Natural, Brigada de Conservació i Manteniment i Agents Mediambientals.

4.1.7. Projecte Boscos Madurs

Justificació i objectius

Des de la Direcció del Medi Natural i d'Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural s'ha encetat un projecte global mitjançant el suport d'EUROPARC-Espanya, amb la catalogació de diversos boscos enclavats en espais naturals protegits.

- Projecte Life Red Bosques i Red Natura 2000.
- Inventari i estudi de parcel·les que tinguen les característiques d'un bosc madur, és a dir, que bosc que contenen un mosaic amb totes les fases del cicle silvogenètic
- Pretén millorar el coneixement i evolució del bosc en clau de Canvi Climàtic.
- Relacionar els efectes i canvis del bosc amb la resta de zones d'estudi d'altres ENP.

Descripció actuacions:

- Selecció de parcel·les de seguiment i control: Barranc de L'Horteta Vella (Ibi).
- Visites de camp amb la tècnica de Serveis Centrals especialitzada en aquest projecte.
- Eixida de camp amb inventari i ompliment de fitxes del transecte «Senda del Menejador» (fase I): es prenen mesures de diàmetre d'arbres, diversitat d'espècies vegetals, efectes de l'acció antròpica, presència de troncs secs o caiguts per causes naturals, presència d'organismes descomponedors, entre d'altres.
- Fitxa de valoració del grau de naturalització del bosc. El procés comporta diverses fases d'estudi, seguiment, avaluació i posteriors accions de millora.

Avaluació / Indicador

Pendent de seguiment durant l'hivern-primavera de 2020.

Responsable execució:

Servei tècnic de Conselleria, Equip Tècnic del Parc Natural, col·labora Brigada de Conservació i Manteniment.

4.2. ACTIVITAT CIENTÍFICA EXTERNA

4.2.1. Regulació d'activitat científica d'entitats

Justificació i objectius

Promoure i regular la investigació científica en tots els seus aspectes, amb l'objecte de conèixer i difondre el medi natural característic de l'àmbit del Parc Natural, els processos que ho determinen, avaluar el seu estat i fixar els criteris d'intervenció per a la seua conservació.

Descripció actuacions:

Actuació tècnica realitzada l'oficina tècnica del Centre de Visitants.

- Contacte amb les diferents entitats investigadores, generalment Universitat.
- Control i gestió els diferents tràmits per a desenvolupar l'activitat científica juntament amb cada departament del Servei Central o Territorial de la Conselleria de Medi Ambient el qual autoritza la conveniència de cada estudio.

Avaluació / Indicador

Núm. Activitat científica/any: 10

Responsable execució:

Direcció, Equip Tècnic i Equip de Promoció.

Estudis realitzats al Parc Natural de la Font Roja en 2019

ENTITAT	LOCALITAT	ESTUDI REALITZAT	PERÍODE
Parc Natural del Carrascal de la Font Roja	Alcoi /Ibi	Anellament científic i seguiment d'aus forestals	Any 2019
Grup Reiet d'Anellament / SEOBirdLife	Alcoi	Anellament científic d'aus forestals	Any 2019
Universitat d'Alacant. Estació Científica Font Roja	Sant Vicent del Raspeig	Seguiment de fauna amb fototrampeig. Seguiment dinàmica del bosc i fullaraca	Any 2019
Universitat d'Alacant. Estació Científica Font Roja	Sant Vicent del Raspeig	Seguiment de parcel·les de carrascal post retirada de Pinus halepensis	Nov , Des 2019
Universitat d'Alacant. Estació Científica Font Roja	Sant Vicent del Raspeig	Parcel·les de seguiment d'estructura del bosc i fluxes de sava	Any 2019
Societat Micològica Valenciana	Ontinyent	Prospeccions i seguiment micològic	Any 2019
Universitat d'Alacant. Beca Ramon y Cajal	Sant Vicent del Raspeig	Avaluant de forma conjunta els efectes de la fragmentació i la pèrdua de biodiversitat sobre el funcionament d'ecosistemes Mediterranis: una aproximació a escala de «parche».	Any 2019
Parc Natural del Carrascal de la Font Roja. Servei Caça i Pesca Conselleria M. A.	Alcoi / Ibi	Cens anual ungulats (mufló i arruï)	Nov. 2019
Particular	Alcoi	Fototrampeig mamífers PN Carrascal de la Font Roja	Any 2019
Empresa 4 Datum	Tarragona	Anàlisi i estructura del bosc de carrascal	Oct.2019

4.2.2. Seguiment de bosc amb parcel·les de referència

Justificació i objectius

- Promoure i regular la investigació científica en tots els seus aspectes, amb l'objecte de conèixer i difondre el medi natural característic de l'àmbit del Parc Natural, els processos que ho determinen, avaluar el seu estat i fixar els criteris d'intervenció per a la seua conservació.
- Avaluar possibles canvis de l'estructura del bosc a mitjà termini dins les pautes del context de canvi climàtic.

Descripció actuacions:

- Actuació tècnica realitzada per empresa per contractació externa (4Datum).
- Col·laboració amb el CSIC-CIDE en les parcel·les de seguiment de vegetació segons canvi climàtic
- Control i gestió els diferents tràmits per a desenvolupar l'activitat científica.

Avaluació / Indicador

Resultats pendents de rebre informe.

Responsable execució:

Direcció, Equip Tècnic i Equip de Promoció.
Servei tècnic del CSIC-CIDE.
Servei tècnic empresa 4 Datum.

4.3. COMISSIÓ CIENTÍFICA

4.3.1. Coordinació de la Comissió Científica

Justificació i objectius

Assessorar els òrgans de participació del Parc i a la Direcció en aquells aspectes del coneixement científic relacionats amb la gestió dels Espais Naturals.

- Promoure, coordinar i difondre l'activitat científica en l'àmbit dels parcs naturals del Font Roja i de la Serra de Mariola i la seua zona d'influència (PORN, ZEPA, ZEC).

Descripció actuacions:

Actuació tècnica realitzada l'oficina tècnica del Centre de Visitants.

- Organització i celebració de reunions anuals.
- Redacció d'actes de cada reunió.
- Proposta de línies prioritàries d'investigació als diferents organismes científics.
- Establiment de recomanacions respecte a la manera en què s'executen els treballs d'investigació i gestió.
- Promoure els mecanismes oportuns de difusió i divulgació científica (jornades científiques, revista *Iberis*, guies, quadríptics divulgatius).
- Assessorament i col·laboració amb la Direcció dels parcs naturals en la recerca de noves línies de finançament externa.

Avaluació / Indicador

Reunions ordinàries:

- 13/02/2019 Centre de Visitants PN Carrascal de la Font Roja.
- 18/07/2019 Centre de Visitants PN Serra de Mariola.

4.4. FONS DOCUMENTAL I DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

4.4.1. Recerca d'articles científics

Justificació i objectius

- Ampliació de l'inventari d'articles que reflecteixen i recullen els estudis fets o en execució al Parc.
- Catàleg i inventari.

Descripció actuacions

Actuació tècnica realitzada l'oficina tècnica del Centre de Visitants.

- Recerca d'articles científics que fan referència al Parc Natural i a la seua àrea d'influència i que facen referència a qualsevol dels camps d'investigació que es fa al Parc. Incorporació a una base de dades.
- Recerca a la web en pàgines d'universitats, associacions, buscadors.
- Base de dades i catalogació per temàtiques

Avaluació / Indicador

Articles i publicacions recollides sobre el Parc Natural de la Font Roja.

Responsable execució:

Equip Tècnic i Equip de Promoció.

4.4.2. Jornades divulgatives científiques

Justificació i objectius

Les jornades s'organitzen per part dels dos parcs naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola, i l'Ajuntament de Cocentaina, i compten amb la col·laboració dels municipis que engloben els dos parcs naturals (Alcoi,, Agres, Alfafara, Bocairent, Ibi i Muro) i amb la Universitat d'Alacant.

L'objectiu principal és la divulgació científica a la ciutadania. Les Jornades s'estructuren en tres grans blocs temàtics, amb ponències destacades de cada temàtica i presentacions curtes amb un format més breu. Les ponències estan presentades per investigadors experts en la matèria que desenvolupen la seua activitat científica en les corresponents universitats. Les presentacions breus pretenen donar a conèixer diversos aspectes de recerca científica en format més reduït per persones o entitats vinculades a la investigació del territori.

Títol de les Jornades: Evolució del paisatge: interacció entre comunitats naturals i humanes

Data: Cocentaina, 4, 5 i 6 d'octubre de 2019

Tres blocs temàtics i una eixida de camp:

- Primera sessió: condicionants físics i territorials del paisatge.
- Segona sessió: factors ambientals i evolució biològica.
- Tercera sessió: desenvolupament humà i interaccions amb el paisatge.

Descripció actuacions

- Recerca i contacte amb autors i investigadors que puguen participar-hi.
- Preparació de circulars informatives.
- Difusió massiva (correu electrònic, web, facebook) a investigadors i Universitats.
- Disseny i maquetació de fullets i pòsters de difusió.
- Disseny, maquetació i impressió de llibre de resums.
- Coordinació amb tècnica de l'Ajuntament de Cocentaina.
- Coordinació de les jornades.

Avaluació / Indicador

60 assistents.

4 ponències.

23 comunicacions breus.

Responsable execució:

Equip Tècnic i Equip de Promoció dels parcs naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola.
Col·labora la Comissió Científica.

5. ORGANITZACIÓ GENERAL I GESTIÓ ADMINISTRATIVA

5. ORGANITZACIÓ GENERAL I GESTIÓ ADMINISTRATIVA

5.1. PLANIFICACIÓ I COORDINACIÓ DE RECURSOS

5.1.1. Planificació de l'Equip Promoció i Divulgació

Justificació i objectius

A fi d'aconseguir la màxima eficàcia amb els recursos disponibles, és necessari planificar i coordinar el treball del personal del Parc, planificant en detall els treballs i actuacions a realitzar i establint la corresponent agenda laboral. L'objectiu és elaborar una planificació adequada de les tasques a realitzar per l'Equip Promoció i Divulgació optimitzant el seu treball.

Descripció actuacions:

- Planificació, organització i coordinació dels treballs: reunions mensuals de treball.
- Identificar necessitats d'actuació.
- Prioritzar i establir calendari d'actuacions.
- Avaluar resultats.

Avaluació / Indicador

Núm. de reunions: 11 /any

Responsable execució:

Director-Conservador.

Equip de Promoció i Tècnic del Parc Natural

5.1.2. Planificació de la Brigada de Conservació i Manteniment

Justificació i objectius

És necessari planificar i coordinar el treball del personal del Parc, planificant en detall els treballs i actuacions a realitzar i establint el corresponent cronograma. L'objectiu és elaborar una planificació adequada dels treballs a realitzar per la Brigada de Conservació i Manteniment optimitzant el seu treball.

Descripció actuacions:

- Planificació, organització i coordinació dels treballs.
- Identificar necessitats d'actuació.
- Prioritzar i establir calendari d'actuacions.
- Avaluar resultats.
- Reunions mensuals amb la resta de brigades de la Unitat de Gestió i entitats implicades (Oficina Comarcal, Agents Mediambientals i altres).

Avaluació / Indicador

Núm. de reunions: 10/any

Responsable execució:

Director-Conservador

5.1.3. Formació del personal del Parc Natural

Justificació i objectius

El Parc Natural de la Font Roja disposa d'un pla de regulació i gestió de la formació que rep el personal del Parc.

Descripció actuacions:

Per a l'any 2019, s'ha rebut la següent formació:

- Brigada de Conservació i Manteniment. Per a capatàs, curs de formació de motoserra. PN Serra de Mariola. 35 h. Desembre 2019.,
- Equip de Promoció, Setmana de la Biodiversitat, Alcalà de Xivert. 40 h. 06-09/05/2019.
- Equip de Promoció i equip tècnic, Jornada de treball Formació Seguiment de Fauna. Parc Natural Hoces del Cabriel. 11/11/2019
- Equip Tècnic. Jornada La gestió forestal i els incendis forestals. València. 04.06.2019.
- Direcció, formació "Jornades gestió de boscos madurs – EUROPARC España". 20 hores. Teruel.
- Tot el personal de Parc Natural. Formació interna sobre el projecte Boscos Madurs, per part del servei tècnic de la Direcció General. Diverses sessions.
- Tot el personal de Parc Natural. Formació interna sobre el projecte Cens d'Ungulats, per part del servei tècnic de la Caça. Diverses sessions.

Avaluació / Indicador

Núm. de cursos/any: 7

5.2. GESTIÓ PARTICIPADA

5.2.1. Gestió i funcionament del Consell de Protecció

Justificació i objectius

El Consell de Protecció és l'òrgan de participació del Parc i es fa necessari organitzar el seu funcionament de forma adequada per a garantir la participació de totes les institucions, entitats i col·lectius relacionats amb la conservació del Parc Natural.

Descripció actuacions

- Coordinació amb el President del Consell de Protecció. Elaboració i manteniment dels llistats de membres.
- Preparació i celebració de les reunions del Consell de Protecció.
- Redacció de les actes de cada reunió.
- Organització dels aspectes necessaris de funcionament Consell de Protecció.
- Elaboració de tota la documentació relativa al funcionament del Consell (convocatòries, actes, documents informatius, propostes, etc).

Avaluació / Indicador

L'any 2019 s'han celebrat dues reunions del Consell de Protecció del Parc Natural. De totes les reunions s'alça acta de tots els temes que en elles es tracten.

Data	Lloc	Municipi
10.04.2019	Sala de juntes, CEMA Font Roja	Alcoi
09.12.2019	Museu de la Biodiversitat	Ibi

Responsable execució:

Director-Conservador.

President del Consell de Protecció.

Equip Tècnic i de Promoció i divulgació.

5.3. RELACIONS AMB INSTITUCIONS I ORGANISMES RELACIONATS AMB EL PARC NATURAL

Justificació i objectius

En l'àmbit territorial del Parc Natural conflueixen diferents institucions i organismes públics, així com entitats privades o propietaris de terreny privat. Aquestes institucions i entitats (ajuntaments, conselleries, diputacions provincials, etc.) en el marc de les seues competències poden desenvolupar actuacions que adequadament coordinades i orientades cap a la cooperació poden repercutir beneficiosament en la conservació del Parc Natural.

Descripció actuacions

Conveni edifici Font Roja Natura

Conveni de col·laboració entre la Generalitat Valenciana a través de la Conselleria de Territori i Vivenda, l'Excm. Ajuntament d'Alcoi, la Universitat d'Alacant i Caja Mediterráneo per a l'adequació i posada en funcionament d'un centre d'investigació, difusió i interpretació dels valors ambientals de l'espai natural del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja. Alcoi, 29 de novembre de 2004.

Col·laboració amb l'Ajuntament d'Alcoi

Conveni de col·laboració amb l'Ajuntament d'Alcoi, gràcies al qual aquest Espai Natural té assignat un guarda municipal a l'àrea recreativa del Santuari. Contacte i col·laboració amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi aspectes relacionats amb àrees recreatives de Sant Antoni i el Santuari, el funcionament de l'edifici Font Roja Natura i altres projectes conjunts.

Col·laboració amb l'Ajuntament d'Ibi

Contacte i col·laboració amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Ibi, Estació Biològica de Torretes-Jardí Botànic i el Museu de la Biodiversitat.

Col·laboració amb la Fundació Caja Mediterráneo CEMA - Font Roja

Col·laboració amb l'entitat del CEMA Font Roja, diverses activitats divulgatives, així com la coordinació en el funcionament conjunt de l'Edifici Font Roja Natura.

Col·laboració amb la Universitat d'Alacant

Col·laboració amb l'**Estació Científica Font Roja Natura (Alcoi)** per a la realització d'algunes activitats de manera conjunta, i la coordinació en el funcionament conjunt de l'Edifici Font Roja Natura.

Col·laboració amb **Estació Biològica Torretes – Jardí Botànic (Ibi)** també coordina amb el Parc Natural de la Font Roja diferents tasques realitzades.

Altres col·laboracions

Coordinació i comunicació amb la Diputació d'Alacant.

Coordinació i comunicació amb altres Conselleries competents en matèries amb la gestió del Parc Natural.

Col·laboració amb la Direcció General de Prevenció d'Incendis.

Coordinació i comunicació amb propietaris de finques en l'àmbit del Parc Natural.

Gestió de relacions amb entitats de caràcter privat que puguen estar relacionades amb la gestió del Parc Natural.

Avaluació / Indicador

Núm. d'institucions (o altres) amb les quals es manté contacte: 9

Responsable execució:

Director-Conservador

Equip Tècnic i de promoció i divulgació

5.4. GESTIÓ ADMINISTRATIVA

5.4.1. Gestió d'autoritzacions en matèria competència del Parc Natural

Justificació i objectius

L'aplicació de la normativa de protecció del Parc Natural genera la necessitat d'emissió d'informes preceptius en aquelles matèries en què així s'estableix per la mateixa normativa. Per tant, cal articular els mecanismes adequats per a garantir l'elaboració dels informes que es sol·liciten, garantint la seua qualitat tècnica i jurídica, sempre intentant acurtant els temps de resposta en la mesura del possible, de manera que els demandants obtinguen una resposta el més àgil possible, facilitant la relació d'aquests amb el Parc.

Per tant, atendre les sol·licituds de manera rigorosa i aconseguir la màxima eficiència en el tràmit de la documentació oficial per a minimitzar els temps de contestació de les sol·licituds d'informes o d'autoritzacions, és una de les responsabilitats del personal del Parc Natural adscrit a la seua gestió i, és en bona part el gros del treball administratiu i de gestió del mateix.

Altre dels objectius és facilitar la relació dels sol·licitants amb el PN, així com dels organismes vinculats als mateixos: Ajuntaments, Diputacions, si més no també amb els particulars i/o interessats.

Descripció actuacions

- Elaboració d'informes administratius a sol·licitud dels distints òrgans competents.
- Coordinar l'adequat flux de documents en l'administració del Parc Natural, garantint el funcionament del sistema d'arxius segons el procediment oportú.
- Elaboració dels informes.
- Seguiment de l'execució de les actuacions sol·licitades i/o autoritzades a l'àmbit d'actuació.
- Coordinació d'actuacions per a minimitzar els temps de contestació de les sol·licituds d'informe.

Avaluació / Indicador

- Núm. d'informes emesos/any. A l'any 2019 s'han tramitat 39 informes o d'autoritzacions dins d'expedients administratius (no es contemplen ací altres tràmits) de totes les matèries tècniques, en relació a la normativa d'aplicació, de competència del Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits. Aquest índex pot valorar-se any rere any per analitzar amb ell l'evolució i el volum de treball que, en aquest sentit es du a terme pel personal funcional adscrit a la unitat de gestió en la qual s'emmarca la Font Roja (Maignó i Sit, Font Roja, Mariola, Riu Serpis i Benicadell).

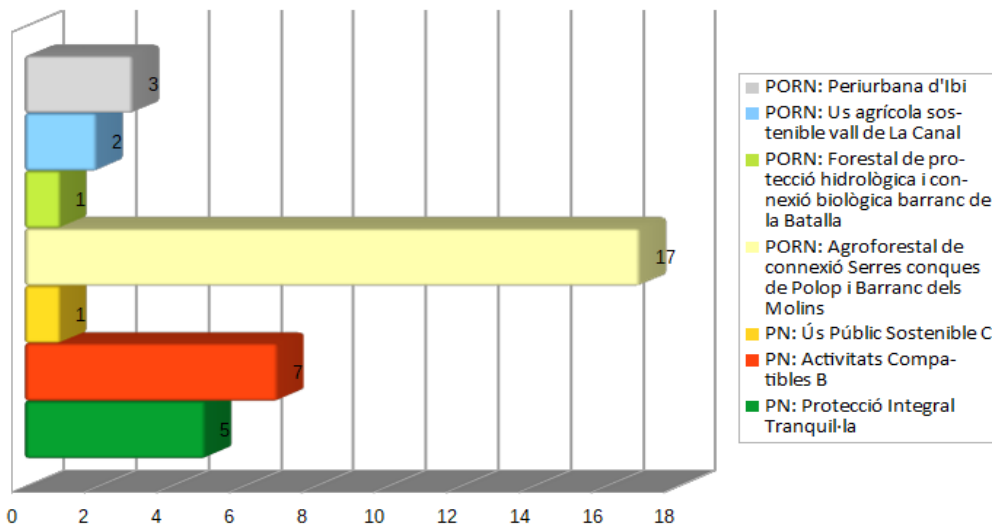
- Evolució anual del núm. d'informes emesos. La següent taula mostra l'evolució en núm. Total d'expedients administratius tractats des de l'any 2016, on pot apreciar-se l'evolució d'aquests:

	2016	2017	2018	2019
Núm expedients	28	30	29	39

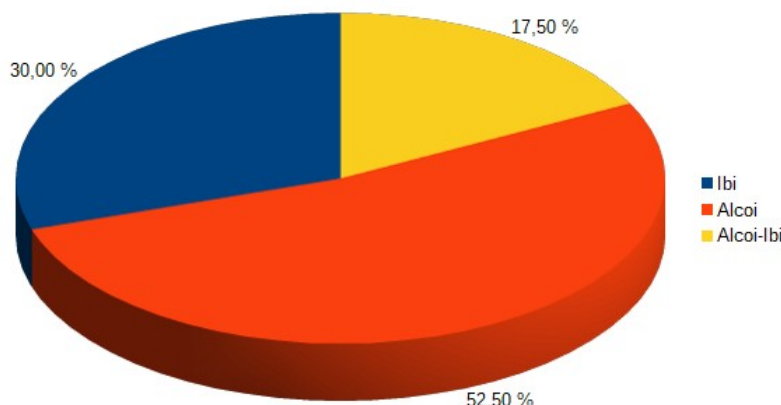
Pot apreciar-se un lleuger increment al llarg dels últims anys, tot i que al no tenir dades d'anys anteriors, no pot avaluar-se de manera detallada aquesta evolució. La recollida de dades en anys posteriors permetrà realitzar una anàlisi adequat del mateix.

- Núm. d'informes, en relació a la zonificació de l'espai natural (veure gràfic adjunt). Dels 39 expedients tractats al llarg del present any, més de la meitat (64%) s'ubiquen sobre les Àrees d'Esmorteïment d'Impactes mentre que la resta (36%) ho fan a l'interior del Parc Natural. Pel que fa a les àrees perifèriques de protecció, prevalen les sol·licituds sobre les Àrees agroforestals de connexió Serres conques de Polop i Barranc dels Molins (Zona II) amb un 47% del total d'expedients, amb la qual cosa pot apreciar-se el nivell d'activitat que suporten aquestes àrees

mentre que la resta de les àrees de l'àrea d'esmoreïment a penes presenten alguna sol·licitud al 2019. La majoria dels expedients d'aquestes àrees agroforestals estan relacionats principalment amb activitats esportives o de lleure, realització de xicotetes infraestructures, així com tractaments silvícoles a finques privades. En el cas de l'interior del Parc Natural, pràcticament es repartixen de mode molt similar entre les Zones de Protecció Integral Tranquil·la (14%) i les Zones d'Activitats Compatibles B (19,5%). En el primer cas la majoria de les peticions venen directament relacionades amb activitats d'investigació, tot i que destaca el projecte de "Reparació i adequació de la pista de la Solana del Menejador" que es portà a terme en la primera meitat de l'any. En el cas de les zones d'activitats compatibles, també predominen les activitats d'investigació i divulgació dels valors del Carrascal, tot i que també destaca una sol·licitud de pastura per manteniment d'infraestructures de prevenció entre els municipis d'Alcoi i Ibi.

- Núm. d'informes per municipi. El 52% dels expedients es produeixen al terme municipal d'Alcoi, fet que pot estar relacionat amb la major representació d'aquest al Parc Natural i la seua àrea perifèrica, així com una major presència antròpica al voltant de l'espai. Per la seua banda, Ibi representa el 30% de les sol·licituds mentre que compartit entre ambdós municipis es registren el 18% restant, destacant projectes abans mencionats, cas del pastura o de la pista de la Solana. El gràfic següent mostra aquestes dades:

Responsable execució:

Director-Conservador.

Tècnic Mitjà del Parc Natural.

5.5. COORDINACIÓ DE L'ACTIVITAT DE VIGILÀNCIA I CONTROL

Justificació i objectius

Les activitats de vigilància i control en l'àmbit del Parc Natural resulten fonamentals per a garantir la preservació de l'espai, garantint que no es produeixen impactes negatius sobre aquest i aplicant les mesures sancionadores pertinents en cas d'infraccions a la normativa vigent en la matèria.

- Planificació i coordinació de l'activitat de vigilància amb Agents Mediambientals, SEPRONA o policia autonòmica.
- Coordinar l'actuació dels diferents cossos policials a l'àmbit del Parc Natural.
- Emissió d'informes, si cal.

5.5.1. Activitat desenvolupada pels Agents Mediambientals al Parc Natural de la Font Roja i la seua àrea d'amortiment. Any 2019.

Durant l'any 2019, els agents mediambientals de la comarca de L'Alcoià han exercit una sèrie de funcions i tasques dins dels límits del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja i la seua àrea d'amortiment, unes per pròpia iniciativa i altres concretes encomanades pel Cap de Comarca, per la Direcció Territorial o per la Direcció General del Medi Natural, entre les quals cal destacar les següents:

- Serveis d'informació, control i vigilància en general.
- Informe, gestió i seguiment dels expedients de tractaments silvícoles, aprofitaments forestals i plans de gestió forestal.
- Seguiment de declaracions responsables per a tales de poca importància.
- Informes de resposta a sol·licituds d'informació sobre incompliments de normativa requerits per l'Ajuntament d'Alcoi.
- Informes emanats de sol·licituds de visites d'inspecció d'expedients sancionadors (residus (1), construcció (1)).
- Informe i control de proves esportives o d'esbarjo i posterior inspecció de les afeccions efectives.
- Control i seguiment de les condicions per al desenvolupament de les activitats d'investigació científica autoritzades.
- Control de les persones autoritzades per l'Ajuntament d'Alcoi per a la retirada de restes de poda i arbres caiguts en la muntanya pública Sant Antoni.
- Campanya informativa anual (verbal i a través de cartells) sobre les condicions a complir i prohibicions en l'aprofitament de bolets.
- Serveis de vigilància en actes d'afluència massiva (romeries, activitats esportives, etc.)
- Serveis especials per Setmana Santa i Pasqua per al control d'acampades, cremes agrícoles i ús de les àrees recreatives, fonamentalment en èpoques amb màxim risc d'incendis forestals.
- Informe sobre l'estat i compliment dels dipòsits de prevenció d'incendis forestals.
- Informe sobre danys produïts per les pluges en camins i infraestructures de prevenció d'incendis.
- Control dels tractaments silvícoles sota el traçat de línies elèctriques.
- Informe sobre abocaments d'aigües residuals no autoritzats.
- Serveis per al control de la circulació de vehicles (amb o sense motor).
- Serveis generals de vigilància i inspecció relatius a la caça.
- Serveis de control del furtivisme.
- Control de les batudes autoritzades.
- Control del compliment de les autoritzacions per a la realització de recechos i esperes a herbívors.
- Recollida de fauna ferida i morta per al seu trasllat al Centre de Recuperació de Santa Faç.

- Seguiment de nidificació de rapinyaires.
- Participació en el seguiment d'ocells comuns reproductors d'Espanya (programa SACRE) i en l'Atlas dels ocells reproductors d'Espanya.
- Recollida de cites d'albiraments de flora i fauna i enviament al Banc de Dades de Biodiversitat.
- Informe sobre danys a cultius produïts per la fauna cinegètica en parcel·les agrícoles a petició dels afectats.
- Seguiment de l'estat de la reserva de fauna de Torretes - Font Roja.
- Cens de la població d'amfibis en la reserva de fauna de Torretes - Font Roja.
- Revisió de l'estat de les microreserves de flora.
- Control de l'albirament d'algunes espècies de fauna cinegètica (perdiu).
- Localització d'espècies exòtiques invasores i gestió de la seua posterior erradicació.
- Prospecció de l'estat fitosanitari de les muntanyes i informes puntuals d'incidència fitosanitària.
- Campanya anual de seguiment de *Lymantria dispar* amb verificació setmanal de les captures obtingudes en els paranys dotats amb feromones.
- Seguiment de perforadors del pi a la tardor.
- Prospecció de zones de risc per a la detecció del nemàtode de la fusta del pi i d'*Erwinia amilovora*.
- Seguiment de les activitats de voluntariat ambiental.
- Assistència i participació en les reunions de programació de les brigades d'espais naturals protegits.
- Col·laboració en la gestió del Viver Forestal de Font Roja.
- Col·laboració en la translocació d'*Epipactis* en la cuneta de la carretera CV797
- Denúncies: obertura de camí agrícola en l'àmbit de l'àrea d'amortiment (1), llaurat de terres en via pecuària (1), alteració de vegetació per a recuperació de camí en l'àmbit de l'àrea d'amortiment (1).

Informació facilitada per MJ.S.C. (Agent Mediambiental de zona)

5.5.2. Altres mitjans de control i Prevenció d'Incendis

Observatoris forestals

Conformen la xarxa de **mitjans de vigilància fixos**. Els observatoris que tenen la Font Roja dins de la seua cobertura visual són quatre: el del Menejador (Alcoi) dins del mateix Parc del Carrascal de la Font Roja, el del Salviar (Xixona), el del Reconco (Biar) i el del Teix (Agres) dins del Parc Natural de la Serra de Mariola. [font: *Sistema Integrat de Gestió d'Incendis Forestals – SIGIF*]:

Calendari de cobertura dels observatoris forestals:

- El Teix (Agres): 8 h de febrer a abril; 11 h d'abril a juny i octubre; 24 h juliol, agost i setembre. Tancat gener i des.
- El Reconco (Biar): *idem*
- El Salviar (Xixona): *idem*, tancat novembre i desembre.
- El Menejador (Alcoi): 9 h de gener a meitat març, i de meitat oct. a des.; 24h de meitat març a meitat oct.

Unitats de vigilància mòbils

Les que actuen en alguna porció del PN són [font: *SIGIF*]:

- Unitats ordinàries: amb un operari, vehicle tot-terreny i material de comunicació i vigilància. Per la serra de Mariola hi actuen un total de 5 unitats, assignades per comarques a una àrea determinada.
- Unitats motoritzades: amb tres operaris amb un vehicle tot-terreny i dues motocicletes. Al PN hi actua una unitat d'aquest tipus.
- Unitats polivalents: amb operaris acompanyats per voluntaris, que es desplacen per equips amb vehicle tot-terreny i a peu. Al PN hi actuen tres unitats.
- Unitat helitransportada: amb un helicòpter amb tecnologia de transmissió, un pilot i un operador de càmera. Actua a tot el territori valencià.

Brigades rurals d'emergència

Són brigades d'extinció però també poden realitzar funcions de vigilància i prevenció durant els dies en què es declara nivell de preemergència davant del risc d'incendis (Previfoc) 2 i 3. Destacar la presència d'aquesta brigada ubicada en el Parc Natural de forma permanent a la caseta de Peons Caminers CV-797 km 5.5, al llarg de tot l'any. Està composta per cinc persones i una autobomba de 3500 l. amb conductor. Durant els dies declarats d'alerta 3 o preemergència extrema realitza tasques de vigilància en la comarca i en el Parc Natural.

6. RESUM ECONÒMIC ANY 2019

6. RESUM ECONÒMIC ANY 2019

6.1. Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

Inversions al Parc Natural de la Font Roja 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica	Brigada de Conservació i Manteniment	164.510,10 €
	Equip de Promoció i difusió	62.996,03 €
	Brigada Biodiversitat Xarxa Natura 2000	5.935,72 €
TOTAL anual		233.441,85 €

6.2. Universitat d'Alacant

Estació Científica Font Roja Natura Alcoi

Inversions al Parc Natural de la Font Roja 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Estació Científica Font Roja Natura Alcoi. Universitat d'Alacant	Personal i manteniment de l'edifici Font Roja Natura	10.000,00 €
TOTAL anual		10.000,00 €

Estació Biològica – Jardí Botànic Torretes Ibi

Inversiones en el Parque Natural de la Font Roja 2019		
ENTIDAD	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Estació Biològica - Jardí Botànic de Torretes Ibi. Universitat d'Alacant	Universitat d'Alacant	66.389,10 €
	Ajuntament d'Ibi	108.636,35 €
TOTAL anual		175.025,45 €

6.3. Ajuntaments locals

Ajuntament d'Alcoi

Inversions al Parc Natural de la Font Roja (i altres) 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Ajuntament d'Alcoi Departament de Medi Ambient	Manteniment i adequació de l'edifici Font Roja Natura	26.156 €
	Millora de la Font del Quinzet i accessos	13.060 €
	Voluntariat ambiental prevenció d'incendis	20.361 €
	Actuacions mediambientals	5.053 €
	Manteniment del Paratge Natural Municipal Racó de Sant Bonaventura – els Canalons	6.723 €
	Manteniment de la Via Verda	7.699 €
	Actuacions de conservació i millora forestal	16.274 €
TOTAL anual		95.325 €

Ajuntament d'Ibi

Inversions al Parc Natural de la Font Roja (i altres) 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Ajuntament d'Ibi Departament de Medi Ambient	Tractament silvícola mitjançant ramat 2 mesos	3.500 €
	Repintat i canvi de senyalística del PR-127	10.454,40 €
	Reparació de tanques	2.500 €
	Desbrosse camins	3.200 €
TOTAL anual		19.745,40 €

6.4. Diputació d'Alacant

Inversions al Parc Natural de la Font Roja 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Diputació d'Alacant Departament de carreteres	Sobre la carrereta CV-797. Desbrosse i neteja de cunetes. Millora de perfil de cunetes. Poda i triturat d'arbrat per causa de les nevades. Reposició de senyals. Vialitat hivernal.	45.000 €
TOTAL anual		45.000 €

6.5. Fundación Caja Mediterráneo - CEMA Font Roja

Inversions al Parc Natural de la Font Roja 2019		
ENTITAT	PARTIDA / ACTUACIÓ	IMPORT
Fundación Caja Mediterráneo CEMA Font Roja	Personal i manteniment de l'edifici Font Roja Natura (estimació segons dades anys anteriors)	55.000,00 €
TOTAL anual		55.000,00 €

7. DOCUMENTS ANNEXES

- Memòria anual 2019 del CEMA Font Roja - Fundación Caja Mediterráneo.
- Memòria anual 2019 de l'Estació Científica Font Roja Natura. Universitat d'Alacant.
- Memòria anual 2019 de l'Estació Biològica Torretes- Jardí Botànic. Universitat d'Alacant.
- Dossier de premsa 2019.